Šolski center Slovenj Gradec
Srednja šola Slovenj Gradec in Muta

Koroška ulica 11, 2380 Slovenj Gradec
Program: gastronomija in turizem

STROKOVNA EKSKURZIJA V PRAGO

Mentorice: Nataša URANC, prof. ang. jezika
in univ. dipl. bibliotekar
Silva LEDINEK, univ. dipl. ekon
Dragomira ŠAVC, gostinski tehnik
Vesna ROBNIK, prof. zgod. in sociol.

Avtor: GTT4

Slovenj Gradec, november 2017

Vsebina

1 Uvod ... 5
1.1 Ekskurzija na Češko ... 5
2 Program potovanja ... 7
3 Zemljevid poti ... 7
3.1 Prvi dan: Slovenj Gradec – Hluboka – Češki Krumlov – Praga ... 8
3.2 Drugi dan: Praga ... 8
3.3 Tretji dan: Praga – Kutna Hora – Slovenj Gradec ... 9
4 Splošno o Češki ... 9
4.1 Geografske in turistične značilnosti ... 9
4.2 Podnebje ... 11
4.3 Gospodarstvo ... 12
4.4 Turizem ... 12
4.5 Kuhinja ... 12
5 Praga ... 12
5.1 Splošno o Pragi ... 12
6 Znamenitosti Prage ... 13
6.1 Praški grad ... 13
6.2 Karlov most ... 15
6.3 Katedrala Sv. Vida ... 16
6.4 Judovsko pokopališče ... 16
6.5 Cerkev Marije pred Tynom ... 17
6.5.1 Splošni podatki ... 17
6.5.2 Lega in poimenovanje ... 18
6.5.3 Zgodovina - Prejšnje zgradbe ... 18
6.5.4 Sedanja cerkvena stavba ... 18
6.5.5 Notranjost ... 19
6.6 Mestna hiša ... 20
7 Barok na Češkem ... 20
8 Kultura Prage ... 22
8.1 Klasična glasba, opera ... 22
8.2 Gledališča Prage ... 23
8.3 Nočno življenje Prage ... 23
9 Jože Plečnik v Pragi ... 23
9.1 Njegova dela v Pragi: ... 24
10 Arhitekturne značilnosti Prage ... 24

10.1 Barok ... 24
10.1.1 Cerkev svetega Nikolaja ... 25
10.1.2 Mala Strana ... 25
10.2 Gotika ... 25
10.3 Vrste gotike: ... 26
10.3.1 Stolnica svetega Vida ... 26
10.3.2 Cerkev Marije pred Tynom ... 26
11 Arhitekturne značilnosti Češkega Krumlova ... 26
11.1 Grad ... 27
11.2 Cerkev svetega Jošta ... 28
12 Kutna hora ... 29
13 Narodni parki na Češkem ... 30
13.1 Narodni park Krkonoši ... 30
13.2 Narodni park Podyji ... 30
13.3 Narodni park Bohemian Switzerland ... 31
13.4 Narodni park Šumava ... 31
14 Pridelava in zgodovina piva, prigrizki ... 32
14.1 Najbolj znani pivovarni: ... 32
14.1.1 Plzensky Prazdroj ... 32
14.1.2 Budweiser Budvar ... 32
15 Pivnica ... 33
15.1 V Fleku ... 33
15.2 V Medvidku ... 33
15.3 Výtopna ... 34
15.4 Pub ... 34
15.5 Beer Museum Pub ... 34
15.6 V sedmi Švabu - srednjeveški PUB ... 34
15.7 Dobri vojak Švejk(Jaroslav Hašek) ... 34
16 Višegrad ... 35
17 Václav Havel ... 37
18 Jan Palach ... 37
19 Bedřich Smetana ... 38
19.1 Njegova dela ... 39
20 Antonín Leopold Dvořák ... 39
21 Kulinarične značilnosti Prage ... 40
21.1 Meni za Češki večer ... 40

21.1.1 PREDJEDI ali APPETIZER 40
21.1.2 JUHA ali SOUP 42
21.1.3 GLAVNA JED ali MAIN COURSE 43
21.1.4 SLADICA ali DESSERTS 47
22 Slovensko - češki slovarček za potovanje 50
23 Vtisi dijakov 51
24 Viri 54
24.1 Internetni viri 54
24.2 Knjižnji viri 55

1 Uvod

1.1 Ekskurzija na Češko

V petek, 20. oktobra, smo se dijaki 4. letnika programa gastronomija in turizem odpravili na strokovno ekskurzijo v Češko v okviru modula turistično spremljanje in vodenje. Z nami so bili še dijaki iz GTT1, GTT2, GTT3 in GT2 v okviru prostih izbirnih vsebin.

Slika 1 Grad Hluboka

Našo pot smo pričeli v zgodnjih jutranjih urah na glavni avtobusni postaji v Slovenj Gradcu, od koder smo se odpeljali mimo Linza, čez prehod Doljne Dvorište do našega prvega cilja graščine Hluboka. Grad stoji na visoki skalni ploščadi nad Vltavo in izhaja iz 13. stoletja. Velikokrat je bil predelan in danes spominja na angleški dvorec Windsor. Njegove številne sobane so razkošno opremljene, v njih pa so dragocene muzejske zbirke. Med najzanimivejše eksponate spadajo tisti iz stekla in porcelana ter orožje, likovne umetnine in tapiserije. Po ogledu notranjosti in zunanjosti gradu smo se odpravili do mesta, pobratenega z našim Slovenj Gradcem, Češkega Krumlova. Mesto je bilo leta 1992 iz strani UNESCA označeno za zgodovinski spomenik svetovne veljave, kar pa sploh ni presenetljivo, glede na to, da je v samem mestnem jedru kar preko 300 zgodovinsko pomembnih zgradb. Češki Krumlov pa je tudi mesto polno kulturnih in zabavnih prireditev. Vse to mu daje posebno edinstveno vzdušje. Po ogledu vseh znamenitosti smo imeli nekaj prostega časa in tako spoznali naš prvi utrip češkega življenja. Ker se je dan bližal h koncu, smo se počasi odpeljali do hotela v Pragi.

Slika 2 Češki Krumlov

Slika 3 Hradčani

Naslednji dan smo se v dopoldanskih urah

odpravili do središča češke prestolnice. Ogledali smo si največji grad na svetu, ki se imenuje Hradčani in je danes sedež predsednika Češke, se seznanili s Plečnikovimi deli, ogledali gotsko katedralo sv. Vida, Male Strane, Karlov most in Vaclavske namesti. Utrip mesta smo doživeli tudi z ladjico po Vltavi, kjer smo imeli odlično kosilo. Po končani plovbi smo imeli nekaj prostega časa za nakup spominkov in pokušanje okusnih trdelnikov. Po napornem dnevu smo se odpravili v hotel, povečerjali in se družili med seboj.

Slika 3 Kostnica

Zadnji dan nas je čakal še en ogled med vožnjo proti domu, to sta bili katedrala in kostnica v Kutni Hori, kjer smo imeli priložnost videti različne strukture in dekoracije iz pravih človeških kosti in lobanj. Kostnica je ena izmed dvanajstih znamenitosti na Češkem, ki so pod UNESCOvo zaščito. V njej naj bila okostja od 40.000 do 70.000 ljudi, ki so urejena tako, da krasijo kapelo. Zaradi tega je kostnica tudi ena izmed najbolj obiskanih turističnih znamenitosti na Češkem in jo obišče več kot 200.000 obiskovalcev na leto. S tem se je naš izlet zaključil in odpeljali smo se proti Slovenj Gradcu, kamor smo prispeli v večernih urah.

Slika 4 Zadovoljstvo dijakinj

Spoznali smo znamenitosti, kulturo in zgodovino Prage ter južne Češke, seznanili smo se s češkim jezikom in deli Jožeta Plečnika ter poskusili češko kulinariko. Izlet ni bil le poučne narave, temveč se je izkazal tudi za nepozabno doživetje in sklepanje novih prijateljstev.

Tako se je naš izlet zaključil in odpeljali smo se proti Slovenj Gradcu, kamor smo prispeli v večernih urah.

Avtorica: Gaja Šimić

Fotografije: Aleksander Marin

2 Program potovanja

1. DAN: SLOVENJ GRADEC – HLUBOKA – ČEŠKI KRUMLOV – PRAGA (20. 10. 2017)

Odhod avtobusa v zgodnjih jutranjih urah izpred glavne avtobusne postaje Slovenj Gradec. Vožnja na Češko z vmesnimi postanki za malico in toaleto. Vožnja do graščine Hluboka, ki je najbolj obiskana med češkimi gradovi. Nato se bomo odpeljali do Češkega Krumlova. Tukaj najdemo drugi največji grad na Češkem. Pozno popoldan vožnja do Prage. Večerja in nočitev v Top Hotel Praga 4****.

2. DAN: PRAGA (21. 10. 2017)

Po zajtrku nas čaka celodnevni ogled mesta Prage. V prestolnici Češke je veliko ustvarjal slovenski arhitekt Jože Plečnik. Tukaj kraljujejo Hradčani, kjer domuje češki predsednik. Nato se bomo odpeljali do gotske katedrale sv. Vida, do predela Male Strane, do Karlovega mostu vse do Vaclavskih namesti. Prago pa bomo spoznali tudi z rečne strani – vožnja z ladjico s kosilom po Vltavi. Sprehodili se bomo še do Staromestskih namesti in čakali, da odbije polna ura. Nastanitev v hotelu. Večerja in nočitev v hotelu.

3. DAN: PRAGA – KUTNA HORA – SLOVENJ GRADEC (22. 10. 2017)

Po zajtrku slovo od hotela. Vožnja do Kutne Hore. V mestu, ki je danes pod zaščito UNESCA, si bomo ogledali katedralo in kostnico. Imeli bomo tudi nekaj prostega časa za odkrivanje mesta. Počasi se bomo odpravili proti domu. Prihod v Slovenj Gradec zvečer.

Avtorica: Nika Merčnik

3 Zemljevid poti

3.1 Prvi dan: Slovenj Gradec – Hluboka – Češki Krumlov – Praga

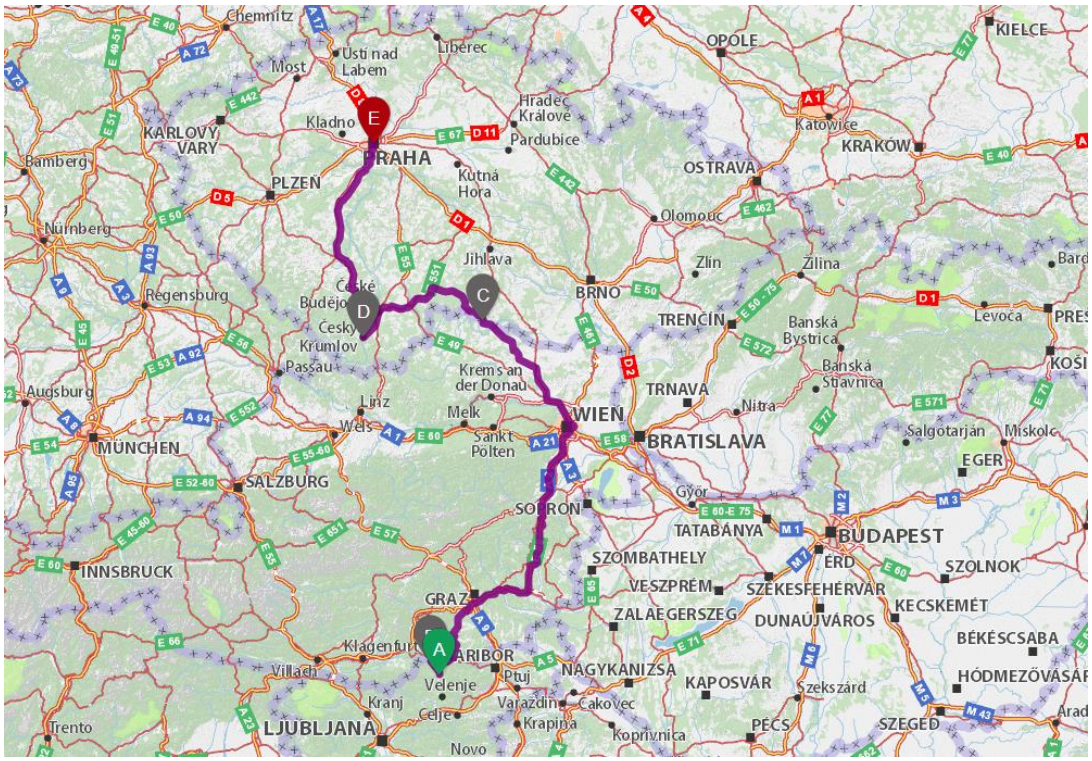

Prevoženih: 598 km

3.2 Drugi dan: Praga

3.3 Tretji dan: Praga – Kutna Hora – Slovenj Gradec

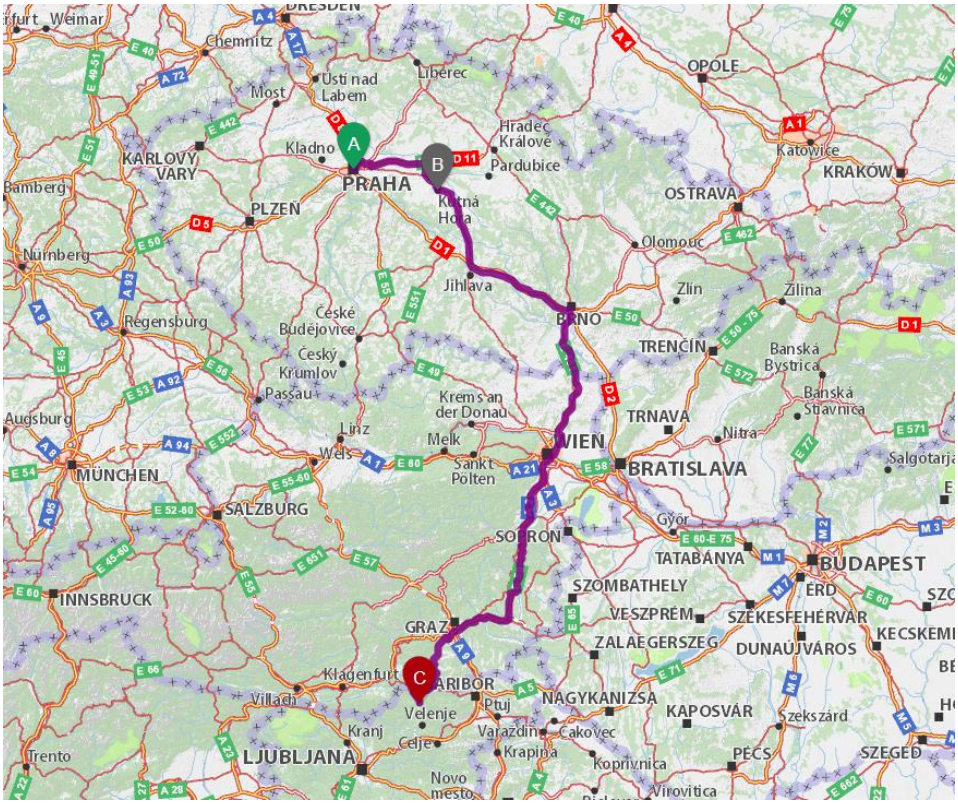

Prevoženih: 643 km

Avtorici: Žana Šumah, Brina Vrhovnik

4 Splošno o Češki

4.1 Geografske in turistične značilnosti

Leži v srednji Evropi. Njene sosedne države so Poljska, Slovaška, Nemčija in Avstrija. Glavno mesto je Praga. Imenuje se tudi zlata Praga, zaradi streh in zlate uličke. V preteklosti je bila del skupne države Češko-Slovaške. Po pomladi narodov so šle države narazen in takrat je nastalo veliko novih držav. Nima evrov, ima pa češke krone.

Slika 5 Lega Češke

Zahodni in osrednji del Češke ima visoko planoto imenovano Bohemia, ki je bilo tudi nekdaj ime Češke. Vzhodni del je bolj nižinski in se imenuje Pomoravje ali Moravska. Cenovno je Moravska izredno nižja cene glede na osrednji del. Praga je skoraj dražja kot v Sloveniji. Ostrava in Olomouc sta onesnaževana industrijska mesta, ki nista turistična. Osrednja Češka ima reke Vltavo, ki teče preko celotne Bohemie. Teče tudi skozi glavno mesto in je bila navdih tudi za slavnega skladatelja Bedricha Smetane. Po njej se je možno zapeljati z ladjico in si mesto ogledati tudi z drugačne perspektive.

Južni del ima gradove Češke in je en najbolj turističnih delov. Imenuje se Češke Budjovice. Grad Hluboka. Znamenit je v tudorski gotiki po vzoru Windsorju, ki se nahaja v Veliki Britaniji. Lastniki so bili bolj bogati kot sam kralj. Naslednji grad je Krumlov. Tudi kraj se imenuje po gradu. Je versko središče z mogočno baroško katedralo. Grad je zaščiten s strani UNESCA. V tem gradu so včasih ustoličevali kralja. Je pa tudi glasbeno središče. Pobraten z njim je tudi naš Slovenj Gradec. Naslednji grad je Karelstejn. Tam je živel kralj preden si je zgradil največji evropski grad imenovan Hradčani. Celotno področje Boemia je znan po češkem porcelanu z zlato obrobo.

Slika 6 Pogled na Karlov most

Slika 7 Praška katedrala

Na severozahodu imamo Karlovi Vary. Najbolj prestižno mesto, ki je bil znan v času grand toura. Tam lahko najdemo najslavnejše osebe in kronane glave. Tam so znane pivske terme, saj je Češka znana po pivu. Po celotni državi ima polno pivovarn. Ima preko 50 različnih znamk. Najstarejša znamka je Pilzner. Poleg piva pa paše tudi hrana. Tam so znani kruhovi cmoki z govedino v omaki in dve sladici. Prva je Marlenka, ki je sladko medeno pecivo. Druga pa je Trdelnik.

Njeno glavno mesto pa je Praga. Praga leži ob reki Vltavi . Deli se na staro mesto in na Hradčane. Povezuje jo Karlov most. Ta most je hkrati tudi glavni most čez Vltavo. Karlov most se imenuje po vladarju in je kamniti most, na katerem lahko najdemo veliko kipov in pa tudi umetnikov. Je priljubljeno sprehajališče in ga obišče tudi mnogo turistov. V sklopu gradu imamo gotsko katedralo svetega Vida. Sveti Vid pa je tudi svetnik mesta. Katedrala kipi v višino, ima veliko okrasja. Stare stavbe na gradu so še

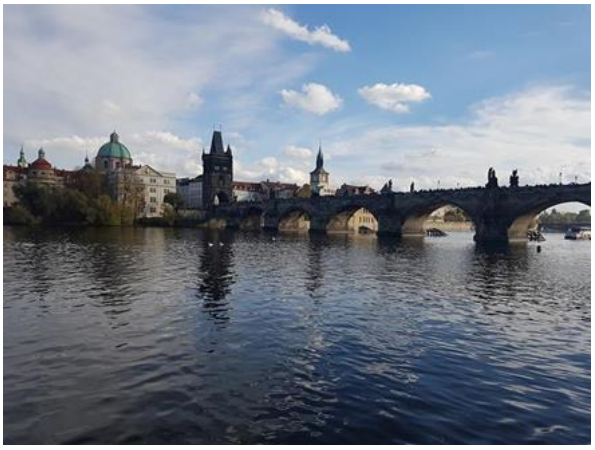

umetnostne galerije, tam je tudi sedež predsednika države. Njegova prisotnost se kaže z zastavo. Če zastava plapola je tam če ne pa ne. Grad je bil tudi obnovljen. Obnavljal ga je naš Jože Plečnik. Praga je tudi Plečnikovo mesto, ker je tam deloval.

Ena največjih znamenitosti pa je še Praška ura. Praška astronomska ura ali Prański orloj je srednjeveška astronomska ura, ki se nahaja v glavnem mestu Češke, v Pragi. Prvič je bila nameščena leta 1410 in je tako ena izmet treh najstarejših ur na svetu in najstarejša ura ki še vedno deluje.

Slika 8 Praška astronomska ura

Nahaja se na južni steni Staromestne dvorane na Staromestnem trgu. Ljudje pa se zbirajo pred njej zaradi posebnega prikaza ob posebnem trenutku. To je trenutek, ko ura odbije polno uro in vse okoli nje oživi. Premikati se začnejo apostoli, ki predstavljajo nekakšen shod vsako uro ob zvonjenju. Nato pa imamo tukaj še 4 premikajoče se podobe, ki predstavljajo stvari, ki so jih v času nastanka ure najbolj zaničevali. Prva figura od leve proti desni je Vanitas, ki predstavlja moškega, ki se gleda v ogledalu, potem je skopuh, ki v rokah drži vrečo zlata. Ta predstavlja pohlep in oderuštvo. Naprej na drugi stani ure je okostnjak, ki predstavlja smrt, zadnja figura pa je mož, ki igra na glasbilo in predstavlja zemeljske užitke.

Avtorica: Ksenija Čegovnik

4.2 Podnebje

Češka ima zmerno celinsko podnebje s toplimi poletji in hladnimi, oblačnimi in zasneženimi zimami. Temperaturna razlika med poletjem in zimo je razmeroma visoka zaradi neobalne geografske lege.

Slika 9 Gričevje Králický Sněžník

Na Češkem se temperature zelo razlikujejo, odvisno od nadmorske višine. V višjih legah se temperature nižajo in padavine povečujejo. Najbolj namočeno območje je Bílý potok ob gori Jizera (Jizerské hory) v regiji Liberec, najbolj suha regija je Louny na severozahodu Prage. Drug pomemben dejavnik je razprostranjenost gora, zato je podnebje

precej raznovrstno. Na najvišjem vrhu Snežka (1602 m) je povprečna temperatura le –0,4 °C, medtem ko je v nižinah v južni Moravski regiji povprečna temperatura višja kot 10 °C.

4.3 Gospodarstvo

Češka ima razvito gospodarstvo z visokimi prihodki na prebivalca. Je ena najstabilnejših in uspešnejših pokomunističnih držav. K rasti prispeva izvoz v Evropsko unijo, še posebej v Nemčijo, in tuje naložbe, oživlja pa tudi domače povpraševanje.

Škoda Auto je eden največjih proizvajalcev avtomobilov v srednji Evropi.

4.4 Turizem

Češka dobi precej prihodka od turizma. Praga je peto najbolj obiskano mesto v Evropi.

Imajo več središč z razvito turistično dejavnostjo. Priljubljene točke so zdraviliška mesta, arhitekturna dediščina (grad Karlštejn, Český Krumlov in območje Lednice-Valtice), kulturna dediđčina (Cerkev svetega Janeza Nepomuka, Zelená Hora).

Zunaj mest privabljajo območja, kot so Češki raj, Šumava in gorovje Krkonoši, za tiste, ki iščejo sprostitev na prostem.

Država je znana tudi po svojih različnih muzejih. Znani so po lutkarstvu in marionetah s številnimi lutkovnimi festivali po vsej državi.

Češka ima vrsto festivalov piva, kot so Češki festival piva (največji češki festival piva, ki traja običajno 17 dni in je vsako leto v mesecu maju v Pragi), Plzner Fest (vsako leto v avgustu v Plznu), Olomuški festival piva (v Olomucu) ali festival v Čeških Budjejovicah.

4.5 Kuhinja

Češka kuhinja ima rada mesne jedi. Svinjina je precej pogosta, goveje in piščančje meso sta prav tako priljubljeni, pa tudi gos, raca, kunci in divjačina. Ribe so redke, razen občasno sveže postrvi in krapa, ki ga jejo za božič.

Češko pivo ima dolgo in pomembno zgodovino. Znano je, da je bila prva pivovarna že leta 993. V Češki spijejo največ piva na prebivalca na svetu. Slavno "plzensko pivo" izvira iz češkega mesta Plzen.

Avtorica: Žana Šumah

5 Praga

5.1 Splošno o Pragi

» Zlato mesto« že od srednjega veka uživa sloves enega najlepših mest na svetu. In zaradi velikega števila njegovih čudovitih stavb lahko temu oporeka le malokdo.

Praga je glavno, vladno in največje mesto Češke republike. Zemljepisno leži v osrednjem delu Evrope, na sredini češke kotline. Ima okoli 1,2 milijona prebivalcev, skupna površina pa obsega 496 kvadratnih kilometrov. Je kulturno ter gospodarsko središče Češke. Mesto je lepo ohranjeno, polno očarljive arhitekture, kot so vijugaste ulice, starejše mestne hiše in proslavljeni kulturni spomeniki, kot je Staromestni trg, Karlov most, Praški grad itd. Mesto leži ob reki Vltavi, ki je pritok reke Labe. Praga je že več stoletij ena od središč duhovnega in kulturnega življenja. Znamenita Karlova univerza, ki jo je leta 1348 ustanovil cesar Karel IV., je ena najstarejših v Evropi. Danes so v Pragi številne visoke šole in akademije ter številni pomembni muzeji, med njimi tudi Narodna galerija z zbirkami na različnih krajih in Narodni muzej v mogočni stavbi na osrednjem Vaclavovem trgu. V mestu je tudi več kot dvajset gledališč z rednim sporedom. Svetovno znana sta zaščitni znak mesta, vzpetina Hradčani nad levim obrežjem Vltave, ki s praškim gradom in stolnico svetega Vida vlada nad mestom, in Karlov most iz 14. stoletja. V Staromestnem trgu, ki velja za srce praškega starega mesta se nahajajo številne zgodovinske stavbe v renesančnem in baročnem slogu, katerih temelji segajo daleč v srednji vek. Na trgu so našli ostanke kamnitih stavb, iz 12. stoletja. Prostor je vsekakor služil kot tržnica in je bil v tistem času že pomemben kraj v središču mesta. To za trg velja še danes. Skoraj ob vsakem času dneva je dobro obiskan in živahen. Okrog trga je nekaj najpomembnejših stavb v mestu: poleg starega rotovža še palača Kinsky, nekoliko nazaj pomaknjena gotska stanovanjska stavba, »hiša pri kamnitem zvonu« iz 14. stoletja, gotska Tinska cerkev in še druge.

Slika 11 Zastava Prage

Slika 10 Praški Grb

Avtorici: Ana Vilar, Diana Skobir

6 Znamenitosti Prage

6.1 Praški grad

Praški grad je grajski kompleks v Pragi na Češkem, ki datira v 9. stoletje in je uradna rezidenca predsednika Češke republike. Grad je starodaven simbol Češke pokrajine, katerega je ustanovil princ Borivoj leta 880.

Slika 12 Pogled na Praški grad

Grajski kompleks se nahaja na vrhu velikega hriba na levem bregu Vltave, ki teče skozi staro mestno jedro Prage. Glede na Guinnessovo knjigo rekordov je največji starodavni grad na svetu, saj zaseda 70.000 m², je približno 570 metrov dolg in povprečno 130 metrov širok.

Zgodovina gradu sega v leto 870 z gradnjo prve obzidane stavbe, cerkve device Marije. To pa so kasneje v 12 stoletju nadomestili z romansko palačo in jo v 14. stoletju pod takratnim vladarjem Karlom IV predelali v gotski slog.

Slika 13 Praški grad leta 1607

Slika 14 Katedrala sv. Vida

Med husitskimi vojnami in v naslednjih desetletjih grad ni bil naseljen. Nato pa je leta 1485 češki kralj Vladislav II. Madžarski – Jagelonski začel obnovo gradu. Kraljevi palači je bila dodana masivna Vladislavova dvorana, katero je zgradil Benedikt Rejt na severni strani gradu pa so bili zgrajeni tudi novi obrambni stolpi. Nato pa je večji del gradu prizadel požar, po katerem so leta 1541 in kasneje izvedli več nadaljnjih del. Ferdinand I. Habsburški je zgradil Belverde kot poletno palačo za svojo ženo Ano, Rudolf II. pa je zgradil špansko dvorano v kateri so še danes razstavljene njegove dragocene umetniške zbirke. Zadnja večja obnova gradu je bila pod cesarico Marijo Terezijo v drugi polovici 18. stoletja. Po 1. svetovni vojni so bili nova kraljeva palača in vrtovi obnovljeni pod vodstvom slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika, ki je stavbam in parkom pustil tudi velik pečat.

V gradu se nahaja tudi veliko znamenitosti.
Najpomembnejša je katedrala Sv. Vida, zanimiva zgradba iz 14. stoletja zgrajena v gotskem slogu. V sami katedrali je nekaj zelo bogatih grobnic, ki pričajo o češki zgodovini, v njej so shranjeni tudi češki kronski dragulji. Mogoče pa se je povzpeti tudi na zvonik, ki je najvišja točka gradu, nudi pa tudi čudovit razgled na sam grad in praško Staro mesto.

V bližini se nahaja tudi Zlata uličica, ki je nastala v 15. stoletju. Danes pa se v njen nahaja vrsta majhnih, barvitih trgovin, ki so bile najprej bivališča grajskih stražarjev.

Naprej od Zlate uličice je stolp Daliborka, ki je dobil ime po plemiču, ki je bil zaprt tam zaradi suma, da je sodeloval pri kmečkem uporu.

Izjemen spomenik je tudi bazilika Sv. Jurija, ki je najstarejša cerkev na praškem gradu in najbolje ohranjena romanska cerkev v Pragi. Izvira že iz začetka 10. stoletja danes pa v njen pogosto prirejajo koncerte klasične glasbe.

Avtorica: Lara Plevnik

6.2 Karlov most

Karlov most je znan zgodovinski most, ki je bil zgrajen v 15. stoletju , zgradili pa so ga čez reko Vltavo v Pragi. Gradnja se je pričela leta 1357. Ta most je bil nadomestek za star Juditin most. Najprej se je Karlov most imenoval Kamniti most ali celo Praški most vse do leta 1870. Most je bil v zgodovini tudi najpomembnejša trgovska povezava med Praškim gradom in Starim mestom, ter tudi drugimi območji.

Slika 15 Karlov most

Slika 16 Karlov most v poplavi 1872

Most je dolg 515,5 m in skoraj 9,5 m širok.

Most je okrašen s kipi in skulpturami, ti pa so večinoma v baročnem slogu. Ti kipi in skulpture so bili zgrajeni leta 1700, zdaj pa so nadomeščeni z replikami. Originalne skulpture pa so bile razstavljene v lapidariju Narodnega muzeja. Ti kipi prikazujejo različne svetnike in zavetnike, ki so jih častili.

Karlov most je bil deležen tudi veliko nesreč in je bil tudi priča številnim zgodovinskim dogodkom. Doživel je poplavo leta 1432, katera je mostu poškodovala tri stebre. Leta 1496 pa se je poškodoval še lok. Med 2. In 5. septembrom l. 1890 je Prago zadela druga katastrofalna poplava. Ta je hudo poškodovala Karlov most.

Konjska vleka pa se je končala 15. maja leta 1905, to pa so zamenjali z električnim tramvajem nato pa še z avtobusi leta 1908. V 20. stoletju pa se je promet čez Karlov most zelo povečal.

Danes je to ena izmed najbolj priljubljenih točk v Pragi: živahen podnevi in ponoči. Na njem se najde veliko prodajalcev kot zabavljačev. Most je odprt podnevi za pešce, zato je veliko gneče, če kdo želi uživati v miru pa se naj

Slika 17 Znamenitosti na Karlovem mostu

na most poda ponoči. Gradnjo Karlovega mostu je naročil kralj Karel IV. Najprej je bil namenjen viteškim turnirjem , kasneje med leti 1600 in 1800, so pod vplivom katoliške cerkve na mostu postavili30 kipov, danes pa jih na mostu stoji kar 75 (replike).

Avtorica: Nika Merčnik

6.3 Katedrala Sv. Vida

Prvotno katedralo je leta 930 ustvaril Venčeslav I. Češki. Katedrala je rimskokatoliške vere in je najpomembnejša na Češkem. V polnem imenu se imenuje Katedrala sv. Vida, Venčeslava in Adalberta.

Gradnja današnje stolnice se je začela 21. novembra 1344, končala pa se je leta 1929.

Stolnica oz. katedrala je dolga kar 124 metrov, v širino pa meri 60 metrov in ima kar 10 zvoncev. Njen najvišji stolp je visok kar 96,5m. Nanj se lahko povzpnemo in od tod zagledamo prelep razgled na Prago. Stolnica je zgrajena v francoskem tipu in je narejena in treh ladij. Na južni strani katedrale stoji kapela svetega Venčeslava (ki je dal to cerkev zgraditi. V cerkvi pa se nahaja galerija z baročno in renesančno kupolo.

V notranjosti opazimo nekaj stebrov, kjer se nahaja 21 doprsnih kipov škofov, kraljic, gradbenikov in monarhov. Za glavnim oltarjem se nahajajo grobnice prvih škofov in kip kardinala Schwarzenberga. V notranjosti se najdemo tudi srebrn grob sv. Janeza Nepomuka, ki ga je izdelal Fischer von Erlach. Kot vsaka cerkev ima tudi tale prižnico, ki izhaja iz zgodnjega baroka. Tukaj pa stojijo tudi baročne orgle.

Slika 18 Katedrala sv. Vida

Osrednji prostor v stolnici je kapela svetega Venčeslava. Zgrajena je nad njegovim grobom. Kapela je okrašena s slikami iz pasijona in kamni, ki so zelo dragi, saj so pozlačeni.

Cerkev je pomemben primer gotske arhitekture. To se najbolj vidi pri zunanjosti. V katedrali pa še danes potekajo maše in spovedi, torej ne služi le turističnemu objektu.

Avtorica: Nina Skrivarnik

6.4 Judovsko pokopališče

Staro judovsko pokopališče je največje judovsko pokopališče v Evropi in eno izmed najpomembnejših judovskih zgodovinskih spomenikov v Pragi. Uporabljali so ga od prve polovice 15. stoletja pa vse do leta 1786. Tukaj je pokopanih veliko znanih in pomembnih

judov. Med njimi so Jehuda Liva ben Becalel – Maharal, on je bil priznan judovski učitelj, poslovnež Mordecai Maisel, zgodovinar David Gans in rabin David Oppenheim. Za tiste, ki pa ne veste kdo je rabin, rabin je človek z visoko avtoriteto v judovstvo. Danes pa pokopališče upravlja judovski muzej v Pragi.

Slika 19 Judovsko pokopališče

Staro judovsko pokopališče ni prvo judovsko pokopališče v Pragi. Pred njim so imeli tako imenovani Judovski vrt, ki je bil na območju sedanjega Novega mesta Prage. To pokopališče je bilo zaprto s strani kralja Vladislava II. Jagelonskega leta 1478 zaradi pritožb praških državljanov. Pozneje je izginilo pod ulicami Novega mesta. Točen datum začetka starega judovskega pokopalčišča še danes ne vemo. Edini namig je najstarejši nagrobnik na pokopališču iz leta 1439, ki pripada rabinu in pesniku Avigdorju Kari.

Po koncu prve polovice 15. stoletja so vedno časovno zaznamovali nagrobnike. Zadnji je iz leta 1787, čeprav je tri leta pred tem vladar cesar Jožef II. prepovedal pokopavati znotraj mestnega obzidja iz higienskih razlogov. Pozneje so praški Judje uporabljali pokopališče Žižkov, ustanovljeno v 17. stoletju zaradi epidemije kuge. Danes pa je soseska Žižkov znana predvsem med študenti, saj je tukaj na stotine gostiln in pivnic.

Na judovskem pokopališču v Pragi sta znani dve vrsti judovskih nagrobnih spomenikov. Prvi je Matzevot, ki je iz lesa ali kamna, s različnimi zaključki na vrhu. Drugi pa je Tumba, ki se pojavi kasneje v Baroku in predstavlja majhno hišico. Najstarejši nagrobniki Starega judovskega pokopališča so preprosti, a zelo kmalu se je število okraskov (pilastri, volute, lažni portali itd.) začelo močno povečevati. Večina okrašenih nagrobnikov izvira iz 17. stoletja. Na vsakem nagrobniku sta v hebrejščini napisana ime umrlega in datum njegove smrti ali pokopa. Od 16. stoletja dalje nagrobniki označujejo pokojnika tudi z različnimi simboli, ki namigujejo na življenje, naravo, naslov ali poklic ljudi.

Avtor: Aljaž Krajcar

Slika 20 Cerkev Marije nad Tynom

6.5 Cerkev Marije pred Tynom

6.5.1 Splošni podatki

Cerkev Marije pred Tynom je rimokatoliška cerkev v središču Prage. Gradili so jo od sredine 14. do začetka

16. stoletja. Zahodna fasada z dvema stolpoma na robu starega mestnega trga je ena od značilnosti češke prestolnice. Čez Staromestni trg je peljala tradicionalna pot na kronanje čeških kraljev do stolnice svetega Vida.

6.5.2 Lega in poimenovanje

Cerkvena zgradba se nahaja nasproti Mestne hiše, z južne strani, spredaj in na severu je mestna hiša z arkadami. Na trgu je bil včasih Marijin steber, a si leta 1915 tu postavili spomenik Janu Hansu. Tik pred cerkvijo stoji šola, zgrajena v 13. stoletju.

Slika 21 Praga s Tynsko cerkvijo ob sončnem zahodu

Poimenovanje cerkve izhaja iz besede Tyn, ki je zgodovinsko trgovsko območje v starem delu Prage, znano tudi kot Ungelt. Trgovci, ki so ostajali tukaj, niso rabili plačevati carine. Kompleks sestavljajo več ločenih stavb, ki so nastale med cerkvijo v Tynu in cerkvijo svetega Jakoba. Skrajšano ime Tynska cerkev se nanaša na položaj cerkvene stavbe pred Tynom.

6.5.3 Zgodovina - Prejšnje zgradbe

Prva stavba na tem mestu je bila zgodnja gotska kapela, ki je bila prvič omenjena leta 1135. Posvečena je bila devici Mariji in je bila del bolnišnice. Zaradi hitrega širjenja Prage na grajskem griču v Višegradu je bila prva župnijska cerkev v središču mesta. Na začetku 14. stoletja so jo razširili in obnovili: zgrajena je bila preprosta triladijska zgradba s prvim zahodnim stolpom, ki je zaprl cerkev proti trgu. Ta stolp je bil prvič omenjen leta 1310, ko so škof Jan Luksemburški-Ligny in njegovi privrženci zasedli Prago.

Slika 22 Škof Jan Luksemburški-Ligny

6.5.4 Sedanja cerkvena stavba

Okoli leta 1360 je bila zgrajena nova cerkev v visokem gotskem slogu, ki je temeljila na načrtih lokalnih graditeljev Scheuflerja in Schmelzerja. Na videz se zgleduje po šlezijski cerkveni arhitekturi.

*Šlezija je zgodovinska pokrajina v Srednji Evropi.

Slika 23 Sedanja podoba cerkve

Kor in stranski ladji so nastali okoli leta 1380. Okna ladij so visoka kar 28m in so okrašena s številnim arhitekturnim okrasjem. Okoli leta

1390 so v notranjosti zgradili portal s timpanonom, ki predstavlja Kristusovo trpljenje ter zgodbe in ljudi, ki so bili povezani s kraljem Venčeslavom IV.

Stolpa, ki sta danes sestavni del cerkve sta bila dodana skoraj stoletje za tem. Severni stolp so dodali leta 1466, južnega pa leta 1511. V severnem stolpu je v preteklosti zvonil bronast zvon, ki je bol nameščen leta 1585, a se je leta 1819 stalil v požaru. Novega so namestili leta 1836.

Streha Marijine cerkve je bila končana po koncu husitskih vojn, lesene tramove pa so na ukaz cesarja Sigismunda uporabljali kot vislice, na katerih je bilo obešenih 53 radikalnih Husitov. Leta 1933 je župnija postala podružnica cerkve svetega Gallusa v Pragi in tako je ostalo vse do leta 2009. Cerkvena stavba, baldahin in lesorez ter devica Marija v notranjosti cerkve so spomeniško zaščiteni od leta 1970.

Slika 24 Glavni oltar

6.5.5 Notranjost

Celotna notranjost je opremljena predvsem v baročnem stilu. Na glavnem oltarju se nahaja slika Marijinega vnebovzetja in svete Trojice, ki jo je leta 1649 naslikal Karel Škreta. Desno od vhoda se razprostira oltar sv. Venčeslava s številnimi kipi in slikami različnih umetnikov iz obdobja med leti 1664 in 1690. Poleg se nahaja renesančni oltar, ki prikazuje Krst Gospoda v Jordanu. Pred korom se vzpenja gotska prižnica iz 15. stol., na desni strani glavnega oltarja pa se nahaja grobnica cesarja Rudolfa II. Iz leta 1601.

V notranjosti se nahajajo tudi orgle, ki so zasnovane v baročnem slogu, okrašene pa so z angeli, stebriči in cvetličnimi motivi iz zlata. Prve orgle so v cerkvi postavili leta 1573. Zdajšnje orgle so iz leta 1673, vendar so bile večkrat prenovljene. Prvič jih je uničil požar leta 1679, zato so jih morali popraviti. Med drugo svetovno vojno so jih nameravali odstraniti in jih uporabiti za obrambno industrijo, vendar se to k sreči ni zgodilo. Instrument je ostal vse do leta 1998, ko jih je bilo spet potrebno obnoviti. Leta 2000 so bile dokončno prenovljene in slovesno otvorjene.

Slika 25 Orgle

V srednji ladji se nahaja najstarejši krstilnik, izdelan iz kositra. Prvi zapisi o njem izhajajo iz leta 1414. Ima obliko obrnjenega zvona in stoji na dveh levjih nogah. Pokrov krasijo koničasti loki, ki upodabljajo 12 apostolov. Okrasje na pokrovu so dodali šele leta 1849 in je delo kovača Josefa Goetzla.

Avtorica: Sabina Rošer

6.6 Mestna hiša

Slika 26 Zunanjost mestne hiše

Mestna hiša v Pragi je najpomembnejša stavba v mestu Art Nouveau in ena najlepših v Evropi.

V njej je čudovit kompleks sob: najstarejša koncertna dvorana v Pragi, najelegantnejša francoska restavracija, češka restavracija oz. pivnica, tradicionalna kavarna, prvi ameriški bar na Češkem in saloni, razstavni prostori.

Občinska hiša se je odprla leta 1912, zgrajena na mestu nekdanje palače Royal Court. Slavo je dobila 28. oktobra 1918, ko je tu potekala zgodovinska razglasitev neodvisne države Češkoslovaške.

Občinska hiša je glavna atrakcija na Trgu republike. Stoji poleg Praškega stolpa, enega od prvotnih vhodov v staro mesto v Pragi. Staregi mestni trgi in trg Wenceslas sta le nekaj minut hoje stran. Mestna hiša je lepa stavba z vseh vidikov. Zunaj ima zapleteno kamnino, zlate obrobe, freske in vitražna okna. V čudovito marmorno stopnišče obiskovalce pripelje vse do ogromne koncertne dvorane Smetana. Smetana,ki je arhitekturna mojstrovina, mešanica izklesanega belega kamna in zlata, osvetljenega s stotinami luči, in s freskami, ki krasijo stene, ki jih je naslikal Karel Spillar

Mestna hiša je dom češkega nacionalnega simfoničnega orkestra. Prvorazredna restavracija v pritličju občinske hiše in je čudovit kraj za užitek v francoski kuhinji.

Restavracija kjer želimo uživati v češki kuhinji in je na nižjem nivoju, služi bolj tradicionalnim češkim prevozom v živahni atmosferi pivnice.

Poleg češke restavracije je Swish American Bar, idealen kraj za pred-večerno ali predkoncertno pijačo. Nudi koktajle, žgane pijače, piva in vina.

Končno, za kavo in okusno svežo torto, občinska hiša ima tradicionalno kavarno.

Avtorica: Natalija Lužnik

7 Barok na Češkem

Barok je obdobje umetniškega stila, ki je uporabil pretirano gibanje in jasne, preprosto interpretirane podrobnosti za ustvarjanje drame, napetosti, izobilja in veličine v kiparstvu, slikarstvu, arhitekturi, literaturi, plesu, gledališču in glasbi. Stil se je začel okoli 1600 v Rimu in Italiji in se razširil na večino Evrope. Priljubljenost in uspeh baročnega sloga je spodbudila Katoliška cerkev, ki se je v času Trentskega sveta odzvala na protestantsko reformacijo, da bi umetnost morala posredovati verske teme z neposrednim in čustvenim sodelovanjem.

Aristokracija je gledala dramatični stil baročne umetnosti in arhitekture kot sredstvo za vtis obiskovalcev s projiciranjem zmagoslavja, moči in nadzora. Baročne palače so zgrajene okoli vhoda na dvorišča, velikih stopnišč in sprejemnih prostorov s postopnim povečevanjem bogastva. Vendar pa ima "barok" resonanco in aplikacijo, ki presega preprosto zmanjšanje v slogu ali obdobju.

Slika 27 Barok na Češkem

Češka baročna arhitektura se nanaša na arhitekturno obdobje 17. in 18. stoletja v Češki, Moravski in Češki Šleziji, ki je sestavljala krone Bohemije in danes sestavljajo Češko republiko. Baročni slog je spremenil značaj češke pokrajine (cerkve in kapele na češkem podeželju so večinoma baročne). Češko baročno arhitekturo je zaradi svoje razširjenosti in izjemne značilnosti edinstven del evropske kulturne dediščine. V prvi tretjini 18. stoletja so bila češka dežela (zlasti Češka) eden vodilnih umetniških središč baročnega sloga. V Bohemiji je bil na zelo izviren način zaključen razvoj radikalnega baročnega sloga, ki so ga v Italiji ustvarili Francesco Borromini in Guarino Guarini. Vodilni arhitekti visokega baročnega sloga v Češki visoki baročni slog (imenovani tudi Radikalni baroč v Bohemiji) sta Christoph Dientzenhofer, Kilian Ignaz Dientzenhofer in Jan Blažej Santini-Aichel. Razširitev baročnega sloga v češki krone je bila povezana z zmago Katoliške cerkve v tridesetletni vojni, ko je katoliška cerkev postala edina pravna cerkev v Kraljevini Češki (od leta 1627) in Maravski moravski regiji (od 1628). Zgodovinski razpon baročnega sloga v čeških deželah je viden v začetku 18. stoletja. Veliko baročnih arhitektov, ki so delali, živeli in pogosto umirali v čeških deželah, so prihajali iz različnih držav ali pa so bili tuji, predvsem italijanski, nekateri pa so prišli tudi iz Bavarske, Avstrije ali Francije.

Zgodnji barok: jasna baročna slog je prišla do krone Bohemije v tridesetletni vojni (1618-1648), ko je končno nadomestila renesančni slog. Baročni slog, ki prihaja iz katoliške Italije, je močno podpirala bogata katoliška aristokracija in katoliška cerkev, ki je postala edina pravna cerkev po letu 1627. Arhitekti zgodnjega baročnega v čeških deželah so bili tujci, večinoma Italijani.

Visoki baroue: Visoko baročno obdobje v čeških deželah se začne okoli leta 1690 in traja do sredine 18. stoletja. Arhitekti tega časa so bili večinoma rojeni v Češki ali Moravski, vendar so bili pogosto tujega izvora. Najpomembnejši arhitekti tega obdobja sta bila Christoph Dientzenhofer, ki je prišel na Češko iz Bavarske in živel v Pragi in njegov sin Kilian Ignaz Dientzenhofer. Znani so po njihovem slogu, imenovanem "radikalni baročni", ki so ga navdihnili primeri iz severne Italije, še posebej dela Guarina Guarinija, in ki skuša izraziti

gibanje. Zanj je značilna ukrivljenost sten in presečišče ovalnih prostorov. Skupaj sta oče in sin Dientzenhofer zgradila leta 1702-1715 in 1737-1751 cerkev sv. Nikolaja v Malem gradu v Pragi, zaradi svoje arhitekture ena najpomembnejših baročnih cerkva v Evropi.

Pozno: poznobaročni slog je bil običajen v krone Bohemije v času kraljice Marije Terezije (1740-1780). V tem času se je zgodil slog Rococo, ki je zelo podoben baroku, vendar se od njega razlikuje po okrasnem dekoriranju. Med njeno vladavino je neoklasični slog prišel na češke dežele in po njeni smrti zamenjal baročni slog. Primeri pozne baročne arhitekture (z elementi rokoka) v Pragi so nadškofijska palača ali palača Goltz-Kinsky na Staromestnem trgu. V stilu baročnega klasicizma je nova kraljeva palača na Praškem gradu obnovila dunajski arhitekt Nicolo Pacassi v drugi polovici 18. stoletja.

Slika 28 Pozni barok

Avtorica: Doris Fesel

8 Kultura Prage

8.1 Klasična glasba, opera

Klasična glasba je v Pragi zelo priljubljena, ne samo tujci, ki se vsako leto udeležijo zelo znanega glasbenega festivala Praška pomlad, ampak tudi Čehi, ki so bili zmeraj zvesti poslušalci. Koncerte izvajajo trije glavni praški orkestri: Praški simfonični orkester, Češki filharmonični orkester in Češki državni simfonični orkester.

Slika 29 Koncert

Dve najbolj znani koncertni dvorani sta Dvorakova dvorana in Smetanova dvorana.

Smetanova dvorana je osrednji del Mestne hiše, je največja koncertna dvorana v mestu s 1200 sedeži. Tu je domicil Praškega simfoničnega orkestra.

Praška državna opera je odlično okolje za predstave opere in baleta. Vsako leto avgusta in septembra se tukaj odvija Verdijev festival.

8.2 Gledališča Prage

Praga je svetovno znana s svojimi gledališči. Najbolj posebno med vsemi češkimi gledališči je Narodno gledališče, ki je postalo simbol češkega narodnega preporoda. Zgrajeno je bilo s pomočjo finančnih sredstev vseh Čehov. Gledališče se je odprlo s češko opero Libuše Bedricha Smetane. Danes je Narodno gledališče sestavljeno iz treh ansamblov – opere, baleta in drame.

Slika 30 Gledališče Estate

Gledališče Estate je najstarejše gledališče v Pragi, slavno kot kraj, kjer je Mozart dirigiral premiero Don Giovannija (teden gledališča, se to igra večkrat na teden). Gledališče ima to zanimivost, da je opremljena s pripomočki za naglušne in ima dostop z invalidskimi vozički.

Narodno marionetno gledališče ima dolgo zgodovino zabave za širše množice v Pragi. Lutke in preoblečeni igralci izvajajo klasične opere (Mozartove ''opere vseh oper'').

8.3 Nočno življenje Prage

Kot v večini evropskih mest, je tudi v Pragi veliko barov in klubov, ki zaživijo. Duplex je eden najbolj priljubljenih nočnih klubov v Pragi z velikimi plesišči in polni mladine ter starejših udeležencev. Je kombinacija nočnega kluba, kavarne in restavracije.

Avtorica: Martina Mrakič

9 Jože Plečnik v Pragi

Praga je danes kulturno središče Češke, v vseh letnih časih pa privablja trume turistov, je ena najbolj priljubljenih turističnih destinacij na svetu. Med drugo svetovno vojno je bila majn poškodovana, kot druga večja mesta v regiji, tako da je večina zgodovinske arhitekture obdržalo obliko. Ima eno izmed najbolj nedotaknjenih in raznovrstnih zbirk arhitektur.

Jože Plečnik je naš najbolj znan arhitekt. Po njem so imenovana najvišja slovenska priznanja, na področju arhitekture. V Ljubljani je kar 7 Plečniku posvečenih kiparskih spomenikov. Noben drug ustvarjalec ali pomemben Slovenec nima toliko spomenikov. Veliko je ustvarjal v Ljubljani in Pragi.

Slika 31 Jože Plečnik

Plečnik je nesporen ustvarjalni uspeh dosegel v Pragi, kjer mu je predsednik Masaryk omogočil najboljše pogoje za delo.

Značilnost Plečnikovih arhitekturnih storitev je, da je vedno uporabil vse elemente v objektu, prostoru in naravi, ki so že bili tam in jih je poudaril.

9.1 Njegova dela v Pragi:

~ Preureditev gradu Hradčani, Cerkev svetega srca Jezusa v Pragi, v Pragi so 11. maja 2006 odkrili prvi javni spomenik na Praškem gradu v čast Jožeta Plečnika.

Slika 32 Praga

Avtorica: Dominika Kotnik

10 Arhitekturne značilnosti Prage

10.1 Barok

Barok je obdobje umetniškega stila, ki je uporabljal pretirano gibanje in jasne, preprosto interpretirane podrobnosti za ustvarjanje drame, napetosti, izobilja in veličine. Baročne palače so zgrajene okoli vhoda na dvorišča, velikih stopnišč in sprejemnih prostorov s postopnim povečevanjem bogastva.

Stil se je začel okoli 1600 v Rimu in Italiji in se razširil na večino Evrope. Baročna arhitektura se začenja v Moravski in Češki Šleziji v 17. in 18. stoletju. Baročni slog je spremenil značaj češke pokrajine, saj je večina cerkev in kapel na Češkem podeželju večinoma baročnih.

V prvi tretjini 18. stoletja je bila Češka ena vodilnih umetniških središč baročnega sloga. Češka arhitektura je zelo pomembna za evropsko kulturno dediščino. Vodilni arhitekti visokega baročnega sloga na Češkem so: Christoph Dientzenhofer, Kilian Ignaz Dientzenhofer in Jan Blažej Santini-Aichel.

Veliko baročnih arhitektov, ki so delali, živeli in pogosto umirali v Čeških deželah, so prihajali iz različnih držav ali pa so bili tuji, predvsem italijanski, nekateri pa so prišli tudi iz Bavarske, Avstrije ali Francije.

10.1.1 Cerkev svetega Nikolaja

Je baročna cerkev v Mali Strani v Pragi. Zgrajena je bila med letoma 1704 in 1755 na kraju, na katerem je prej stala gotska cerkev iz 13. stoletja, ki je bila tudi posvečena svetemu Nikolaju. Prvotna gotska župnijska cerkev svetega Nikolaja je bila tu že v 13. stoletju. Okrasje opisujejo kot "najveličastnejši primer praškega baroka". 79 m visok zvonik je neposredno povezan z mogočno cerkveno kupolo. Zvonik s panoramskim pogledom je bil v primerjavi s cerkvijo dopolnjen v rokokoju med 1751 in 1756 in je delo Anselma Luraga.

Slika 33 Cerkev sv. Nikolaja

Slika 34 Mala Strana

10.1.2 Mala Strana

Je okrožje mesta Praga in ena njenih najbolj zgodovinskih četrti. Leži na levem bregu Vltave. Baročna arhitektura je prevladala, ko je bil slog uspešno vključen v mesto, potem ko so leta 1541 okrožje opustošili požari. Tu stoji tudi veliko plemiških palač, medtem ko je desni breg mesta bolj meščanski in bolj češki. Ime Malá Strana izhaja iz lege na levem bregu reke Vltave. Leži na pobočju tik pod praškim gradom. Z drugo stranjo prage je povezana z Karlovim mostom.

10.2 Gotika

Gotska arhitektura se začenja v poznem srednjem veku v 12. stol. v Franciji, razširi se po celotni vzhodni Evropi. Zaznamovana je z uporabo koničastega oboka. Drugi elementi, ki so skupni gotski arhitekturi so rebrast obok, opornik, tudi zunanji oporni loki, velika okna in bogato okrašene fasade. Temelji za gotiko izhajajo iz romanike. Razvijejo se vse vrste umetnosti. Poznamo večje in manjše umetnosti.

Večje: arhitektura, slikarstvo, kiparstvo, steklarstvo;

Manjše: zlatarstvo, rezanje slonovine, tkanina ipd.

Simbol gotike so mogočne katedrale, ki jih je omogočila skeletna zidava. Oltar je postavljen na najbolj svetel prostor, kar daje občutek nadzemeljskega. Zunanjost ni več tako jasno razčlenjena kot pa v romantiki. Tukaj se arhitekti vedno trudijo ustvariti občutek vzpenjanja v nebo proti Bogu. Okoli njega je veliko oken in vitražev, vhod in glavna ladja se postopoma osvetljujeta.

10.3 Vrste gotike:

Slika 35 Stolnica svetega Vida

Francoska gotika, ki je najstarejša, angleška gotika, italijanska gotika, nemška gotika, ki zajema tudi centralno Evropo, španska in portugalska gotika in baltska gotika to je arhitektura z opekami v severni Evropi

10.3.1 Stolnica svetega Vida

Je odličen zgled gotske arhitekture ter je največja in najpomembnejša cerkev v državi na praškem gradu. Je rimskokatoliška stolnica v Pragi in sedež praškega nadškofa. Do leta 1997 je bila posvečena samo svetemu Vidu. V njej se nahajajo grobnice mnogih čeških kraljev in svetih rimskih cesarjev. Je v lasti češke vlade kot del praškega grajskega kompleksa. Glavni stolp je visok 96,5 metrov.

Slika 36 Cerkev Marije pred Tynom

10.3.2 Cerkev Marije pred Tynom

Je rimskokatoliška cerkev v središču Prage. Gradili so jo od sredine 14. do začetka 16. stoletja. Zunanja oblika je v slogu visoke gotike. V ladji prevladujejo baročni sodasti oboki. Petrazponski stranski ladji sta obdržali svoj prvotni gotski rebrasti obok. Zidovi so zgrajeni večinoma iz skrilavca, ki je del glavnih stebrov. Zvonika nista zgrajena v istem slogu, vendar z 80 metri približno enaka. Tisti na severni strani je nekoliko debelejši. Glavni oltar ima sliko Marijinega vnebovzetja in Svete trojice iz leta 1649.

Avtorica: Nastja Pečovnik

11 Arhitekturne značilnosti Češkega Krumlova

Slika 37 Češky Krumlov

Češky Krumlov je manjši kraj na južnem Češkem, 25km južneje od Čeških Budejovic. Večina starega dela mesta je bila zgrajenega med 14. in 17. stoletjem, zato je zanj značilen zanimiv preplet gotske, renesančne in baročne arhitekture. Danes je mesto pomembno turistično in kulturno središče, saj tukaj potekajo najrazličnejši festivali. Mesto slovi po lepi arhitekturi v mestnem jedru ter svojem gradu. Staromestno jedro je zaščiteno pod Unescovo svetovno dediščino. Staromestno jedro so pod Unescovo zaščito uvrstili leta 1992.

Mesto se deli na dva glavna dela, to je Latran, območje pod gradom ter območje na drugi strani reke Vltava, ki samo jedro tudi obdaja. Samo jedro vsebuje preko 300 zgodovinskih zgradb, od starega mlina, orožarnice, pivovarniške ulice, do cerkva in trgov

11.1 Grad

Slika 38 Zunanjost gradu

Nad mestom na skalnati vzpetini, ki jo je izdolbla reka Vltava, stoji mogočen grad, od katerega je na Češkem večji samo grad v glavnem mestu Pragi. Grad izvira iz 14. stoletja, v njem pa najdemo elemente gotike, visoke gotike, renesanse in baroka. V ogromnih sobanah je ohranjenega veliko originalnega pohištva, ponašajo pa se tudi z zbirko tapiserij in baročnih slik. Grajski kompleks sestavlja štirideset zgradb in drugih prostorov, nameščenih okoli petih grajskih dvorišč, tako da je v njem več muzejev in galerij, poleti pa se na grajskem dvorišču odvijajo razni koncerti in drugi kulturni dogodki. Z gradu je lep pogled na gotsko cerkev sv. Vida, zgrajeno v 14. stoletju. Cerkev in grad si stojita nasproti in sta resnično dve najmarkantnejši stavbi tega majhnega mesteca. Okoli gradu pa se na sedmih hektarjih razprostira grajski park, ki je odprt za obiskovalce. Vrt je bil zgrajen v 17. stol. Razdeljen je na tri dele: prostor za jahanje, spodnji del s fontano in zgornji 500 m dolg del iz baroka. V njem se nahajajo: Šola jahanja, Rastlinjak s pomarančami in Hiša ananasov, Kaskadni vodnjak iz rokokoja, Letno gledališče, Ballarie, letna hiša iz 1708 in Glasbeni paviljon. V naravno oblikovani kletki pod glavnim vhodom v grad, pa prebivata dva medveda, ki sta zaradi številnih obiskovalcev prestrašena, zato se večina časa skrivata.

Slika 40 Cerkev sv. Jošta

Slika 39 Grajski park

11.2 Cerkev svetega Jošta

Dvonadstropna stavba bivše cerkve svetega Jošta je prekrita s strmo streho iz strešnikov in ima pet nadstropni stolp z kupolo, ki jo krasi lanterna. Na sprednji strani, ki vodi v ulico Latrán ležijo renesančne granitne plošče. Nad enim izmed izhodov je tudi odprtina v steni, kjer je od leta 1678 stal kip svete Marije. Cerkev je bila ustanovljena pred letom 1334 z strani Petra prvega von Rosenberg in je bila del Rosenbergovih bolnišnic. Stavbo krasijo ohranjene gotske konstrukcije in detajli.

Avtorica: Diana Skobir

12 Kutna hora

Kutna Hora je majhno mestece v osrednji češki regiji. Leži približno 70 km vzhodno od Prage, 7 km južno od reke Labe blizu Kolína na planoti nad dolino reke Vrhlice nad krajem Poličany in jezom Vrhlice. Ima 20 335 prebivalcev, njena površina pa je 33.05 km2.

Slika 41 Kutna Hora

V 12. stoletju je bilo ustanovljeno kot rudarsko naselje. Proti koncu 13. stoletja se je razvilo v eno najživahnejših in najuspešnejših mest na Češkem zaradi rudarjenja srebra in kovanja znamenitih praških grošev. Do leta 1420 je bila po Pragi drugo največje mesto na Češkem. Med husitskimi vojnami pa je bilo veliko prebivalcev ubitih. Mesto je izgubilo velik del svojega pomena.

Mesto je začelo nastajati leta 1142 z gradnjo prvega cistercijanskega samostana na Češkem, samostana Sedlec. Leta 1260 so nemški rudarji začeli delati v rudniku srebra v gorski pokrajini, ki so jo poimenovali Kuttenberg. Med husitskimi vojnami leta 1420 je cesar Sigismund v mestu neuspelo napadel taborite, kar je povzročilo bitko za Kutno Horo. Skupaj s preostalo Češko je Kutná Hora padla pod habsburško monarhijo. V uporu Češke proti Ferdinandu I. je mesto izgubilo vse svoje privilegije. Pojavila se kuga in grozote tridesetletne vojne,

Slika 42 Kostnica

ki so zahtevale ogromno število človeških življenj. Vsi so želeli, da bi popravili porušen rudnik, kateri je bil leta 1546 povsem poplavljen vendar jim ni uspelo, saj ga je leta 1770 dokončno uničil požar zato so ga proti koncu 18. stol zaprli. Kutna Gora in sosednje mesto Sedlec sta na Unescovem seznamu svetovne dediščine. Najpomembnejše stavbe so gotske, petladijska cerkev svete Barbare iz leta 1388 in italijanski dvor, nekdanje kraljevsko prebivališče, rudnik, ki je bil odprt konec 13. stoletja. Gotska Kamnita hiša, ki je bila od leta 1902 muzej, ima enega najbogatejših arhivov v državi. Gotska cerkev svetega Jakoba je s svojim 86-metrskim visokim stolpom še ena pomembna stavba.

Avtorica: Lucija Močilnik

13 Narodni parki na Češkem

13.1 Narodni park Krkonoši

Slika 43 Narodni park Krkonoši

Narodni park Krkonoši leži v pogorju Krkonoši, ki pa je najvišji del republike Češke. Najvišja gora v parku je gora Snežka, ki meri 1602m. Park je bil uvrščen na UNESCOV seznam, meji pa na narodni park na Poljskem. Park skrbi za ohranjanje in izboljšanje naravnega okolja, varstva in obnove naravnih sistemov. Ima zelo veliko različnih živalskih in rastlinskih vrst. Park je namenjen tudi turistom in ekološkim gostom, saj z rekreacijo se okolje ne sme uničiti. Park se deli na več območij, na prvih dveh območjih poti niso označene zato je tudi prepovedano hoditi. Na ostalem območju pa se ljudje lahko prosto gibljejo po travnikih in gozdovih. Najvišja gora v parku je Šnežka, ki je prav tako najvišja gora v celotni Češki republiki.

13.2 Narodni park Podyji

Narodni park Podyji je najmanjši park na Češkem, ki leži v dolini ob reki Dyje. Poti so označene, zato je dovoljeno pohodništvo in kolesarstvo. Takšne poti vedno očarajo ljudi. Park leži ob meji z Avstrijo, območje pa je bilo, predvsem na Češki strani, zaradi naravne ne dostopnosti in zaprtosti vedno

Slika 44 Narodni park Podyji

odrezano od sveta. Večji del parka pa danes pokrivajo gozdovi in pragozdovi. Okoli parka so zelo strma pobočja, nad njimi pa vidimo srednjeveške gradove in trdnjave. V osrčju parka ležijo vinogradi s starodavno zgodovino. Vinska vrsta, ki so jo gojili že v srednjem veku, spada med deset najboljših vinogradov v celi Evropi.

13.3 Narodni park Bohemian Switzerland

Slika 45 Narodni park Bohemian Switzerland

Najmlajši narodni park ima zelo raznoliko pokrajino in leži na severu zahodu Češke republike. Park ima romantično ime in prav tako romantično privlačnost, ki pa vzpodbudi planince in ljubitelje narave. Zasluga za takšno ime pa gre učitelju in slikarju iz Švice iz 18. stoletja. Prav ta romantična atrakcije ima zasluge za ustanovitev najstarejših planinskih društev v državi. Za pokrajino, katera je 97% pokrita z gozdovi je so značilni peščenjaki, kanjoni in stolne skale, ki se dvigajo nad gozdom in presenetijo vsakega obiskovalca.

13.4 Narodni park Šumava

Slika 46 Narodni park Šumava

Narodni park na Češkem, ki leži ob meji z Nemčijo. Od leta 1990 je zaščiten pod UNESCOM. Park Šumava je pokrit z gozodm, prevladuje smrekov gozd. Območje pokrivajo najobsežnejši gozdovi v srednji Evropi. Prvotno, 27. decembra 1963 je bil park razglašen kot zavarovano območje, ki je obsegalo večino Šumavskega območja. 20. marca 1991 pa je bil razglašen za narodni park skupaj z ostalim zavarovanim območjem, ki služi kot varovalni pas.

Avtorica: Nuša Tomis

14 Pridelava in zgodovina piva, prigrizki

Češka je pivsko ena najbolj razvitih držav na svetu. Njena zgodovina varjenja sega tja v 12. stoletje, modernejše pivovarne pa so se rodile v 19. stoletju. Češki pivovarji so predvsem znani po pilsnerju, katerega ime je nastalo v mestu Plzeň. Svetla piva z mogočno glavo, lažjega okusa tečejo po čeških grlih najhitreje na svetu, saj je Češka država z najvišjo porabo piva na prebivalca na svetu. Letno popijejo 132 litrov na prebivalca.

14.1 Najbolj znani pivovarni:

14.1.1 Plzensky Prazdroj

Vse se je začelo 5.oktobra 1842, ko je Josef Groll zvaril prvo pivo. Tu je nastalo sedaj najbolj znano češko pivo na svetu po imenu Pilsner.

Slika 47 Plzensky Prazdroj

Čez čas se je ponudba piv, ki jih ponuja plzenski Prazdroj povečala in začela vključevati ostale velike Češke znamke, kot so Gambrinus, Radegast, Velkopopovický Kozel, Primus in Klasik.

Piva in ostale pijače ki jih ponuja Plzeňský Prazdroj, so izvožene v več kot 50 držav povsod po svetu.

14.1.2 Budweiser Budvar

Budweiser Budvar je bilo eno izmed najbolj prodajanih piv na Češkem v letu 2014. Pivo je bilo izvoženo v več kot 66 držav povsod po svetu. Je najbolj prodajano uvoženo pivo v Nemčiji in najbolj prodajano češko pivo v Avstriji in Veliki Britaniji.

HRANA: Tradicionalna češka hrana je nočna mora vegetarijancev, saj je polna holesterola, kalorična, bogata z mesom in običajno servirana z velikimi količinami piva.

Če pa odmislimo zdrav način prehranjevanja za nekaj dni, boste ugotovili, da je Češka tradicionalna kuhinja okusna. Dežela se lahko pohvali z nekaj vrhunskimi proizvodi, kakor so to ribe, dimljeno meso in gozdne gobe, praški vrhunski kuharji pa kuhinjo dopolnjujejo in

modernizirajo. Češka je zelo lepa država in njeni prebivalci so prijazni, ampak kulinarika ne ponuja nič posebnega. Namesto tega zaužijejo veliko kalorij. Zelo pogosto se zgodi, da so sredi uradnega sestanka in namesto kave pripeljejo voziček poln ocvrte, mastne hrane.

Hrana je zelo podobna temu kar imamo mi, ampak je posebna zaradi piva in krompirja.

Avtorica: Nastja Pečovnik

15 Pivnica

Slika 48 Vrste piva

Češka slovi po enem izmed najboljših piv po celem svetu. Znamke, ki so najbol znane so: Kozel, Staropramen, Starobrno, Budvar itd. Večina piv je svetlih, ampak naletimo tudi na temna. Izdelano je iz ročno potrganega hmelja in češkega ječmena. Ljudje na Češkem po navadi pijejo pivo ob večerih v pivnicah. Najbolša kombinacija zraven piva je praška krača, ''gulaž s knedli'' ali pa raca z zeljem in knedli''. Najbolj znane pivnice v Pragi so V Fleku, U Medvidku, U Veivode ali U Kalicha, ki jih bova potem tudi predstavili.

Pivnice lahko v Pragi najdemo na vsakem koraku, vendar so nekatere gostilne bolj priljubljene, kot druge. V teh pivnicah lahko dobite veliko različnih vrst piva, vseh skupin kakovosti. Tukaj pa je naštetih par najboljših gostiln v Pragi:

Slika 49 V Fleku

15.1 V Fleku

To je pravi češki pub in eden izmed najboljših, saj vas popelje nazaj v leto 1499, ko se je začelo nenehno točiti pivo. Pub je svetovno znan in edini v Evropi, ki toči pivo neprekinjeno več kot 500 let. Pivo je zelo kakovostno in prinaša veselo vzdušje. Pivnica pa praznuje že 517. obletnico. Nahaja pa se v središču Prage.

Slika 50 V Medviku

15.2 V Medvidku

To je pivnica, ki je blizu puba V Fleku. Z delom je začela že leta 1466. Konec 19. stoletja je bila zaprta. Nato pa so jo po obdobju socialistične Češkoslovaške države ponovno odprli in jo vrnili lastnikom. Obnovili so jo v pub, restavracijo in hotel.

Slika 51 Vlakec s pijačo v Vytopni

15.3 Výtopna

To je bolj sodoben pub oz. restavracija. Posebnost pri tej gostilni je da ti pijačo pripelje vlakec, ki vozi okoli točilnega pulta. Ko pijačo dobiš do sebe vzameš ven kozarec s pivom in daš vanj praznega. Vlakci imajo tudi zvok pravega vlaka, da vse deluje bolj resnično. Prva restavracija, ki je imela vlakce pa je začela delovati v letu 2009.

Slika 52 Pub

15.4 Pub

To je drugi bolj sodobni pub s sedežem v Pragi. Ni videti nič kaj kot klasična gostilna na Češkem, ampak k sebi privablja številne turiste. Obstaja na 5. mestih v Pragi, v drugih mestih na Češkem in tudi v številnih drugih državah. Za ta pub je značilno, da ima vsaka miza svoj točilnik za pivo.

Slika 53 Točilniki za pivo

15.5 Beer Museum Pub

Ta pivnica ima ime v dobesednem smislu, da je kot muzej piva, saj ima največ vrst točenega piva (več kot 30). Če želite spoznati in probati čim več, je to pravo mesto za vas.

15.6 V sedmi Švabu - srednjeveški PUB

To je tipičen pub, ki je opremljen v stilu srednjega veka, ampak ni tako znana, torej ne prejme tako velikega števila ljudi. Vendar je zelo zanimiv, zaradi svoje teme.

15.7 Dobri vojak Švejk(Jaroslav Hašek)

Besedilo govori o dobrem vojaku Švejku, ki živi v Pragi in se preživlja s prodajo mešance ponarejenimi rodovniki. Med prvo svetovno vojno je postal vojak. Njegov pohod se je začel v krčmi, kjer so čakali policaji v civilu, da bi katera stranka kritizirala politiko in bi jo lahko pridržali. Usodno kritiko je izvedel tudi Švejk in končal na policijske ravnateljstvu. Zatem so ga poslali sodnim zdravnikom, ki so ga poslali v umobolnico, nato pa policijskemu komisarju, ki je oddal odločbo, da je z njim vse v redu in mora v vojsko, zaradi revme in

Slika 54 Dobri vojak Švejk

oteženega gibanja, so ga v vojski označili za simulanta, saj je bilo v tistih časih, tako da je vsak s prirojeno boleznijo simulant. Tako je Švejk končal v Garnizijskem arestu. Ko so ga spustili je postal pomočnik vojaškega duhovnika Otta. Ta pa je rad kartal in je zakartal tudi Švejka. Tako je Švejk postal pomočnik nadporočnika Lukasa in uradno prišel v vojno. Luka je prepoznal, da je Švejk bebec. Na poti v vojno je zamenjal vlak in se je na naslednji postaji odločil, da gre peš. Na eni od postojank so ga imeli za ruskega vohuna, zato so ga vrgli v zapor. Po pobegu iz zapora je čez čas prišel do Češke Budjejovice in tam našel nadporočnika. Tam so se vkrcali na vlak in se peljali proti cilji: ruski fronti. Med vožnjo se je Švejku pripetila mala nerodnost in iz izvidnice je videl ruskega vojaka, ki se je kopal v ribniku. Ko je zagledal Švejka je pobegnil v gozd. Švejk si je nadel njegovo rusko uniformo, da bi izvedel kakšen zgleda v njej, a so ga ob tem obkolili madžarski vojaki. Tako je Švejk postal ruski ujetnik, dokler ni marš kompanija poslala telegram, da je Švejk češki vojak in da ga ne spustijo in pošljejo po vlaku nazaj. Ko se vrne iz ujetništva se zgodba o dobrem vojaku Švejku s smrtjo Jaroslava Haška konča.

Avtorici: Lucija Podpečan, Gaja Šimič

16 Višegrad

Je zgodovinska utrdba v mestu Praga, zgrajena je bila v 10. stoletju na hribu nad reko Vltavo. V gradu se nahajata bazilika sv. Petra in višegrajsko pokopališče, v katerem se še danes nahajajo ostanki znanih ljudi iz Češke zgodovine.

Ima tudi najstarejšo ohranjeno stavbo, praško rotundo sv. Martina iz 11. stoletja.

Slika 55 VIšegrad

Legenda govori, da je bil Višegrad prvo naselje iz katerega je nato nastala Praga, vendar ni dokazano.

Do 10. stoletja ni bilo sledov sedanjega Višegrada. Našli so številne ostanke lončenine na različnih krajih hriba in temelji cerkve v obliki grškega križa pod baziliko sv. Lovrenca, ohranjeno v stavbi sedanje stare dekanije. Ta stavba je datirana v približno 80. do 90. leta 10. stoletja. Vse te ugotovitve in tudi pisni viri kažejo, da je Višegrad približno stoletje mlajši od praškega gradu

Avgusta 2014 so arheologi odkrili približno 150 metrov od bazilike svetega Petra in Pavla temelje ene največjih cerkva v srednji Evropi iz leta okoli 1000. Kvadratne oblike s tremi apsidami s površino 230 m² veljajo za največjo cerkev tistega časa na območju zahodnih Slovanov in je 40 odstotkov večja od nekdanje rotunde svetega Vida. Tloris kaže, da je bila stavba v bizantinskem slogu.

Slika 56 Bazilika sv. Pavla

Višegrad je bil drugi sedež Čeških vladarjev dinastije Pšemislov, višek pa je grad dosegel v drugi polovici 11. stoletja ko je Vratislav tedanji Češki vladar prenesel svoj sedež iz Praškega gradu. Grad je bil pridelan v luksuzno utrdbo kraljevega domovanja. Obdobje rasti se je končalo leta 1140 princ Sobeslay preselil svoj sedež nazaj na Praški grad.

Ko je sveti rimski cesar Karel IV. v začetku 14. stoletja začel graditi praški grad v sedanjih razsežnostih, je bil slabši višegrajski grad opuščen kot kraljevi dom. Pozneje je Karel IV. celoten kompleks obnovil in dodal nove utrdbe z dvojimi vrati, zgrajena je bila kraljeva palača, medtem ko je bila palača svetnikov Petra in Pavla popravljena. Na začetku husitskih vojn so Husiti Višegrad osvojili in ga leta 1420 oplenili. Ponovno so ga leta 1448 oplenili vojaki kralja Jurija Poděbradija. Grad je bil nato opuščen in ostal uničen. Prenovo je doživel v 17. stoletju, ko je habsburška monarhija prevzela Češko po tridesetletni vojni. Leta 1654 so ga preoblikovali v baročno trdnjavo in je postal center za usposabljanje avstrijske vojske, pozneje pa je bil vključen v baročno obzidje okoli Prage.

Sedanja oblika Višegrada kot utrjenega prebivališča z močnim opečnim obzidjem, trdnjavo in vrati Tabor in Leopold, je posledica baročnega preoblikovanja. *Cihelna Brána* (Opečna vrata) je struktura sloga empire iz leta 1841. Glavni del vrat Špička, deli romanskega mostu in porušenega gotskega razglednega stolpa so znani kot *Libušina lázeň* (Libušina kopel), iz srednjega veka so se ohranili le fragmenti. Romanska rotunda svetega Martina datira v drugo polovico 11. stoletja. Cerkev svetega Petra in Pavla iz 11. stoletja, ki stoji nad Višegradom, je bila predelana v drugi polovici 14. stoletja in še enkrat leta 1885 in 1887 v neogotskem slogu. Višegrad in območje okoli njega sta postala del prestolnice leta 1883. Območje je eno od katastrskih okrajev mesta.

Najzgodnejši dokaz naselitve Višegrada so arheološke najdbe iz obdobja eneolita ob koncu 4. in v 3. tisočletju pr. n. št. To so ostanki kulture lijakastih čaš (datirani okoli 3200–3000 pr. n. št.) slovanske poselitve iz 6. in 7. stoletja kažejo lončenina in celo ostanki dveh naslednjih stoletij, kar je v popolnem nasprotju z Višegradom kot zgodnjim mestom češke državnosti v srednjeveških legendah.

Avtor: Rene Turjak

17 Václav Havel

Václav Havel je bil češki politik, pisatelj in dramatik. Rodil se je 5. oktobra 1936 v Pragi, umrl pa je 18. decembra 2011. Rodil se je v premožni družini gradbenega inženirja in podjetnika Václava M. Havla.

Slika 57 Václav Havel

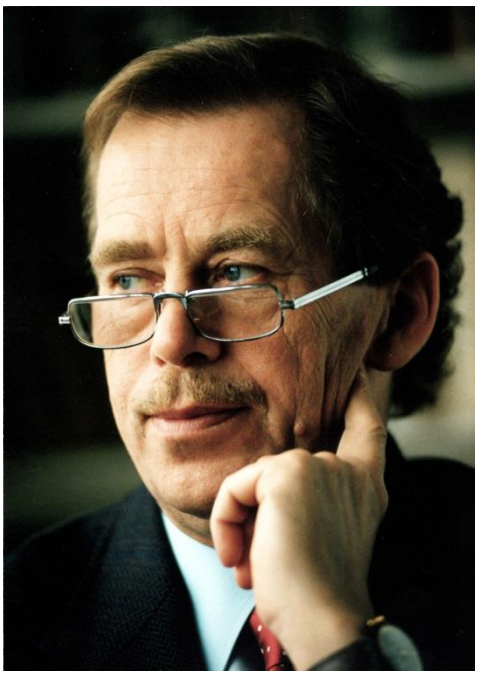

Na njegovo življenje je močno vplival tudi ded Vavrečka, ki je bil pisatelj, podjetnik in diplomat. Družina je bila dobro znana, intelektualna in močno povezana s kulturnimi in političnimi dogodki na Češkoslovaškem od 1920 do 1940. Zaradi teh povezav komunisti niso dovolili Havlu formalnega študija, ko je 1951 zaključil obvezno šolanje. Pozneje zaradi političnih razlogov ni bil sprejet na noben humanističen študijski program. Vpisal se je na Ekonomsko fakulteto Češke tehnične univerze. Ta program je opustil po dveh letih. Ko se je vrnil z dvoletnega služenja vojaškega roka, je delal kot odrski delavec. Od 1962 do 1966 je kot dopisni študent študiral dramo na fakulteti za gledališče akademije za glasbo. Študij je zaključil s komentarjem igre Edvard, ki je postala temelj igre Povečana težavnost koncentracije. Leta 1963 je zaslovel s prvo celovečerno predstavo Vrtno slavje. Sledile so igre Obvestilo, Avdienca, Protest, Vernisaža, Asanacija, Skušnjava, Largo desolato, Gorski hotel in druge. Václav Havel je bil štirikrat zaprt. V čeških komunističnih zaporih je presedel več kot pet let. V zaporih je napisal znamenita Pisma Olgi. Bil je soustanovitelj Listine 77 in eden njenih prvih glasnikov. V več kot sto esejih in člankih je pisal o življenju v resnici. Konec decembra 1989 je bil soglasno izvoljen za predsednika Češkoslovaške, februarja 1993 pa še za predsednika Češke. Václav Havel je bil deveti in zadnji predsednik Češkoslovaške ter prvi predsednik Češke.

Avtorica: Brina Vrhovnik

18 Jan Palach

Slika 58 Jan Palach

Rodil se je 11. avgusta 1948 v Pragi, umrl je 19. januarja 1969 v Pragi (pri starosti 20 let).

Bil je češki študent zgodovine in politične ekonomije na praški Karlovi univerzi.

Jan je 16. januarja 1969 končal svoje življenje na zelo tragičen način. Med demonstracijami ob obletnici vkorakanja vojske Varšavskega pakta na Češkoslovaško na Trgu Svetega Vaclava je s samosežigom storil samomor v znak političnega protesta.

Slika 59 Požar

Umrl je tri dni pozneje v bolnišnici. Njegov pogreb 25. januarja 1969 se je spremenil v velike demonstracije proti režimu.
Samozažigu Jana Palacha je v naslednjih mesecih sledilo še pet podobnih primerov. Med drugim se je mesec dni kasneje, 25. februarja 1969, na istem mestu sežgal študent Jan Zajíc, kot zadnji pa aprila v Jihlavi Evžen Plocek. Kjub velikemu odmevu, samozažigi niso uspeli spremeniti političnega položaja na Češkoslovaškem.

Prvi, ki je na tak način protestiral proti posegu na Češkoslovaškem, je bil poljski odvetnik Ryszard Siwiec, ki se je 8. septembra 1968 zažgal med žetvenim festivalom na varšavskem stadionu. Ker poljske oblasti vesti o tem dogodku niso dovolile objaviti, ni mogoče vedeti, ali je Palach vedel zanj in ali je vplival na njegovo odločitev.

Avtorica: Ana Vilar

19 Bedřich Smetana

Slika 60 Bedřich Smetana

Bedřich Smetana je bil češki skladatelj, rodil se je 2. Marca leta 1824 v Litmoyši. Umrl pa je 12. Maja 1884 v Pragi.

Smetana je imel pomembno vlogo pri razvoju češke nacionalne glasbe. Najbolj znan je po svojih simfoničnih pesnitev , imenovanih moja domovina (št. 2 nosi ime Vltava) prav tako je zna tudi po osmih operah. Najbolj slavna je opera Prodana nevesta).

Smetana se je rodil v takratni Avstro-Ogerski v mestu litomyšlu, ki leži v današnji Češki republiki. Bedrich je bil prvi

sin pivovnarja Františka Smetana in njegove tretje žene. Sprva je oče hotel, da sin postane odvetnik, vendar je deček je kmalu začel kazati nadarjenost za glasbo, tako da je že pri svojih šestih letih nastopal v svoji glasbeni šoli. Leta 1831 se je preselil na jug Češke in se opisal v gimnazijo in jo uspešno končal. Po srednji šoli se je naselil v Pragi, da bi se lahko popolnoma posvetil glasbi. Kmalu so se v deželi začeli dogajati nemiri in upori, Čehi pa so se borili z glasbo Smetanovih himen. Skladatelj je bil takrat star 24 let v njegovem srcu pa je zagorel plamen nacionalizma, ideala, nad katerim se je navdušil z romantično gorečnostjo. Spodbujal ga je Franz Liszt, ki ga je občudoval in je bil naklonjen njegovemu pogledu. Smetana je istega leta, ko so izbruhnili upori, odprl glasbeno šolo, v kateri je skušal učencem posredovati svoje znanje in izkušnje.

Leta 1856 je bil povabljen na Švedsko, kjer je dirigiral na koncertih tamkajšnje filharmonije. Njegovo tamkajšnje bivanje, ki je trajalo pet let je prekinila smrt njegove žene, vendar se je kmalu spet poročil. Po vsemu uspehu so smetani zaupali umetniško vodstvo narodnega gledališča in vse moči je posvetil skladateljevanju. Napisal je vrsto znanih del. Vendar je to obdobje od leta 1868-1882 bilo za njegovo družino tragično, saj so mu umrli vsi trije otroci, žena Katarina pa je zbolela za tuberkulozo. V zadnjih letih življenja je oglušel ter svoj konec dočakal v umobolnici, kjer je leta 1884 umrl.

19.1 Njegova dela

Opere: *Dalibor* (1866-1867, premiera 1868), *Libuša* (1869-1872, premiera 1881), *Dve vdovi* (1873-1874, premiera 1874), *Hubička* (1875-1876, premiera 1876), *Hudičeva stena* (1880, premiera 1882)

Orkestralna dela: ciklus šestih simfoničnih pesnitev *Moja domovina*: Vyšehrad, Vltava, Šarka, Iz čeških logov in gajev, Tabor in Blanik

Komorna glasba: Klavirski trio v G-molu iz leta 1855 je bil napisan po smrti njegove hčerke Bedřiške,dva godalna kvarteta (prvi v e-molu *Iz mojega življenja*, drugi v d-molu, napisan med letoma 1882-1883

Avtor: Rene Turjak

20 Antonín Leopold Dvořák

Skladatelj se je rodil kot prvi od osmih otrok vaškega mesarja in gostilničarja. Imel je srečo, da so njegovi starši zgodaj spoznali njegov talent in ga podpirali. Prvi pouk glasbe je prejel v sosednjem mestu Zlonice od vaškega organista in od zborovodje, nato je odšel v Češke Kamenice in nazadnje v orgelsko šolo v Prago. Preživljal se je kot orglavec, z igranjem viole v opernem orkestru, ki ga je vodil Bedřich Smetana in s poučevanjem glasbe po meščanskih hišah. V tem obdobju je poučeval klavir, med drugimi tudi hčerama praškega zlatarja Čermaka. Z Ano se je kasneje oženil, z Josefino pa sta bila vse življenje dobra

Slika 61 Antonin Leopold Dvorak

prijatelja. Kljub skromnim razmeram je vztrajno ustvarjal, saj je kot zaveden Čeh želel dokazati svetu, da tudi češka glasba lahko rodi velika umetniška dela. Po letu 1871 je zapustil orkester in postal poklicni skladatelj. Prvi večji uspeh je doživel leta 1873 s kantato hymnom na Halkove, Dědičy Bílé Hory.

Leta 1890 je postal profesor kompozicije na konservatoriju v Pragi, kjer je z izjemo svojega bivanja v »Novem svetu« med letoma 1892 in 1895 ostal do smrti. Leta 1901 je postal vodja praškega konservatorija. V tem obdobju je bil že precej izčrpan in prizadet od smrti dragih prijateljev, predvsem Brahmsa leta 1897. Po drugi strani je bil v zadnjih letih življenja priznan in čaščen kot največji češki skladatelj in eden od simbolov rastoče češke nacionalne samozavesti. Umrl je v Pragi leta 1904.

Prvič je vzbudil pozornost z opero Kralj in oglar in z domovinsko kantato Dediči Bele gore, do preobrata v njegovi karieri pa je prišlo po letu 1874. Tedaj je pridobil avstrijsko državno štipendijo in vzbudil pozornost slavnega Johannesa Brahmsa. Le-ta je leta 1878 izdal Slovanske plese v verziji za klavir štiriročno ter Moravske duete za dva soprana in klavir. Dvořak je čez noč zaslovel. Plese in duete so igrali in peli po salonih v vsej Srednji Evropi, orkestrirano različico Slovanskih plesov so izvedli orkestri v Berlinu, Budimpešti, na Dunaju in v Baltimoru in polagoma so se njegove slave začeli zavedati tudi v domovini.

Slika 62 Antonin Leopold Dvorak

V svojem zadnjem umetniškem obdobju (1898–1904) je pisal instrumentalna in instrumentalno – vokalna dela, osredotočil pa se je predvsem na opero. Ustvaril je nekaj svojih najboljših opernih del, kot so Vrag in Ktra , Rusalka in Armida. Med njegova najbolj slavna dela sodijo opera Rusalka, Koncert za violončelo in orkester op. 104, Simfonija št. 9 »Iz novega sveta«, Violinski koncert, Rekvijem, Stabat Mater, Simfonija št. 9.

Avtor: Aljaž Krajcar

21 Kulinarične značilnosti Prage

21.1 Meni za Češki večer

21.1.1 PREDJEDI ali APPETIZER

KROMPIRJEVA SOLATA:

SESTAVINE:

- 1 kg krompirja
- 20 dag kislih kumaric
- 2 jajci
- žlica gorčice
- sol

Slika 63 Krompirjeva solata

- 3 žlice majoneze
- kis od kislih kumaric
- olje
- poper
- 3 stroki česna

PRIPRAVA:

Cel krompir skuhamo in še vročega olupimo in narežemo v skledo za solato. Posolimo, naoljimo in premešamo, da se napoji. Malo ohlajenemu, vendar še toplemu dodamo nasekljane kisle kumarice, poper, gorčico, majonezo, nasekljana jajca in stisnjen ali nasekljan česen ter kis od kumaric po okusu. Vse skupaj premešamo in lahko takoj postrežemo kot prilogo pri ribah, ipd.

POTATO SALAD

Potato salad is traditionally served with Schnitzel and cannot be missed at Czech Christmas dinner table with carp. Every family prepares potato salad by their own recipe according to their taste and custom.

INGREDIENTS:

- 2kg of potatoes
- 3-4 carrots
- 1 celery root
- onion
- 5 pickled gherkins
- 4 hard boiled eggs
- canned peas
- 300g of ham
- spoon of mustard
- mayonnaise and tartare sauce (according to your taste)
- salt, pepper

PREPERATION:

1. Boil unpeeled potatoes in water with salt and let cool off. Then peel potatoes and cut to small cubes.
2. Boil root vegeteables in water with a pinch of salt and vinegar. Let it cool off and cut to small cubes and mix with potatoes.
3. On the same way add a chopped onion and gherkins, cubed boiled eggs, peas, cubed ham and mix together.
4. Blend mustard and mayonnaise, season with salt and pepper. You can also pour a little bit of brine from pickled gherkins.

OCVRTI SIR:

Slika 64 Ocvrti sir

SESTAVINE:

- cca. 500 g sira
- 4
- jajca
- 200 g
- drobtin
- 100 g
- Moke

PRIPRAVA:

Sir narežemo na cca. 0,5 cm debele rezine, če želimo, jih lahko razpolovimo, da dobimo palčke. Najprej jih povaljamo v moki, jajcu, drobtinah, jajcu, drobtinah.
Malo popravimo robove, da nam ne steče ven, ko ga cvremo.

<u>CZECH FRIED CHEESE</u>

INGREDIENTS:

- 4 slices of cheese about 1.5cm thick (about 1/2 of inch)
- eggs
- flour
- breadcrumbs
- oil
- salt

PREPERATION:

1. Take 3 bowls. Put flour into the first, whisked eggs with salt in the second and breadcrumbs into the third.
2. Bread cheese in flour, then eggs and finally breadcrumbs. Bread each slice at least 2 times, so the melted cheese won't spill during frying.
3. Fry in a pan or a deep fryer.
4. Tip: In a deep fryer – when cheese starts to swim up, it's done.

21.1.2 JUHA ali SOUP

<u>ČEŠKA JUHA (PEMSKA ŽUPA)</u>

SESTAVINE:

-zelje
-koleraba
-brokoli
-korenje
-šparglji

Slika 65 Češka juha

-rumena koleraba
-repa
-grah
-maslo
-beli kruh
-začimbe: šatraj, timijan, lovorjev list, poper
-peteršilj
-sol

PRIPRAVA:
1. Očiščeno zelenjavo narežemo na malo debelejše rezance in jo blanširamo.
2. Odcedimo in jo na surovem maslu podušimo. Dodamo grah in zalijemo s čisto zelenjavno (ali govejo kostno) juho.
3. Po potrebi dosolimo in popramo ter dodamo šatraj, timijan, lovorjev list. Kuhamo tako dolgo, da se zelenjava zmehča.
4. Juho ponudimo z opečenimi rezinami kruha in kozarcem vina zelén iz Vipavske doline.

Namig: Juho lahko izboljšamo še z rumenjakom, ki ga stepemo v mleku, vendar potem ne sme več vreti.

CZECH SOUP

INGREDIENTS:

- cabbage
- broccoli
- turnip cabbage
- carrots
- asparagus
- yellow cabbage
- turnip
- butter
- white bread
- spices

PREPERATION:

1. We clean the cabbage and cut it into pieces.
2. We drain the cabbage and we dry it on butter.
3. Then we add beans and clean soup.
4. We add salt and pepper and other spices and we cook the vegetables until the vegetables soften.
5. We serve the soup with white bread and red wine.

21.1.3 GLAVNA JED ali MAIN COURSE

DUŠENO ZELJE Z SVINJINO

SESTAVINE:

Slika 66 Dušeno zelje z svinjino

- 80 ml olja
- 1 velika glavica čebule
- 500 g svinjskega mesa brez kosti (vrat, pleče)
- 1,7 kg težka glava belega zelja
- sol, mleti poper, mleta paprika
- 2 skodelici vode (jušne osnove)

PRIPRAVA:

Zelje očistimo, operemo in narežemo na trakove. Meso operemo, osušimo s papirnatimi brisačkami in narežemo na za grižljaj velike kose. Čebulo olupimo in drobno sesekljamo.

V večji lonec vlijemo polovico olja in ga malo segrejemo. Dodamo čebulo in jo med občasnim mešanjem posteklenimo. Dodamo meso, skupaj s čebulo ga na zmernem ognju pražimo toliko časa, da se lepo zapeče iz vseh strani.

V lonec dodamo narezano zelje. Sestavine dobro premešamo in zalijemo z vodo (jušno osnovo). Po okusu začinimo s soljo in poprom, po želji pa dodamo tudi malo mlete paprike. Lonec napol pokrijemo in pustimo, da se jed na zmernem ognju kuha 60 minut oziroma toliko časa, da se zelje zmehča, večina vode pa izhlapi.

Ko se zelje zmehča, v lonec prilijemo preostalo olje. Temperaturo nekoliko znižamo in jed v pokriti posodi med občasnim mešanjem kuhamo še 20 do 30 minut. Zelje se mora malo prepražiti, vendar moramo paziti, da se ne zažge.

Pripravljeno jed serviramo na krožnike. Za prilogo postrežemo kruh, polento ali kuhan krompir.

<u>CABBAGE WITH PORK</u>

INGREDIENTS:

- Oil
- Onions
- Pork meat without bones
- Cabbage
- Water
- Spices

PREPERATION:

1. We clean the cabbage and cut it into pieces. We wash the meat and dry it with paper towels and cut it into pieces. We cut the onions into small pieces.
2. We pour oil into a pot and we warm it up. We add onions and wait for its color to turn gold during mixing it.
3. We add meat and we roast it.
4. Then we add cabbage in the pot. We mix it all together and add water, we add spices and we cover the pot with a lid and we let it cook for 60 minutes.
5. When the cabbage softens, we add the rest of the oil. We mix it all while it cooks for another 20 – 30 minutes.
6. We serve the dish with bread or potatoes.

PIVSKI GOLAŽ Z CMOKI

PIVSKI GOLAŽ

Slika 67 Pivski golaž

SESTAVINE:

-1/2 kg bočnika
-1/2 kg čebule
-1 dl olja ali svinjske masti
-3 žlice mlete rdeče paprike
-žlica paradižnikove mezge
-3 stroki česna
-po ščep majarona in kumine
-sol, poper, žlica moke
-3 dl porter piva, 2 dl vode

PRIPRAVA:

1. Čebulo narežemo in pražimo na maščobi. Dodamo sol in vodo, da se ne prime. Pridno mešamo in pražimo do rjave barve.
2. Dodamo narezano govedino, papriko, paradižnikovo mezgo, zalijemo s pivom in po potrebi še z vodo.
3. Kuhamo 2 do 3 ure, dokler meso ni dovolj mehko. Nazadnje dodamo začimbe in malo moke. Kuhamo še 15 minut in postrežemo.

BEER GOULASH WITH BREAD DUMPLINGS

BEER GOULASH:

INGREDIENTS:

- Beef
- Onions
- Oil or fat
- Red peppers
- Tomato puree

- Garlic
- Majaron and cummins
- Pepper
- Salt
- Flour
- Beer
- Water

PREPERATION:

1. We cut the onions and we roast them in fat. We add salt and water. We roast until the color turns brown.
2. We add beef, red peppers, tomato puree and we pour beer over it. If there is a need for water, we pour water over it.
3. We cook for 2 – 3 hours until the meat softens.
4. In the end we add other spices and flour and cook for another 15 minutes.
5. We serve it with bread dumplings.

ČEŠKI CMOKI (KRUHOVI)

SESTAVINE:

- ½ stare žemlje ali 3 rezine toasta
- 2 žlici margarine
- ½ drobne čebule
- 1 žlica olja
- 6 zvrhanih žlic pšeničnega zdroba
- 1/4
- mleka
- 2 žlici margarine
- 2drobni jajci
- sol
- 1 žlica sesekljanega peteršilja
- dve žlici kruhovih drobtin

Slika 68 Češki cmoki

PRIPRAVA:

Stare žemlje ali toast narežemo na majhne kocke. Če uporabimo toast iz zamrzovalnika, se zelo lepo reže. Na drobne koščke zrežemo čebulo. Na 2 žlicah margarine prepražimo kocke kruha in čebulo do zlate barve. Pazimo, da se čebula ne zažge.

V vroče mleko damo 2 žlici margarine, ki se ob segrevanju razpusti. Previdno vmešamo pšenični zdrob in mešamo, dokler se ne naredi cmok. Ohladimo.

Krušne kocke in zdrobov cmok lahko pripravimo v naprej.

BREAD DUMPLINGS:

INGREDIENTS:

-slices of toast

- tea spoons of margarine
- small onions
- oil
- wheat meal
- milk
-eggs
-salt
- chopped parsley
- of bread crumbs

PREPARATION:

We cut old toast into small cubes. If you use toast from the freezer, it's cut very nicely. Cut the onion into small pieces. On two tablespoons of margarine, slice the bread and onion cubes to golden color. Take care that the onion doesn't burn. Add 2 tablespoons of margarine to hot milk, which is dissolved when heated. Carefully mix the wheat flour and stir until the dumpling is done. In the bowl, mix the bread cubes, crumbled cucumbers, add eggs. We salt and we add chopped parsley. If the mixture is smooth, add bread crumbs. Put the roll on a wet canvas napkin. on aluminum foil. Cook for 45 minutes in a salted crop, so that the dumplings dry well inside.

21.1.4 SLADICA ali DESSERTS

MARLENKA

SESTAVINE:

-2 jajci
- 0,25 skodelice masla ali margarine
-1 skodelica sladkorja
-2 žlici medu
-2 žlički vinskega kamna ali pecilnega praška
-5 skodelic bele moke

Slika 69 Marlenka

NADEV:

- 22g kondenziranega mleka
-3 jajca
2- žlici medu
-0,25 skodelice masla
0,5 skodelice mletih orehov

PRIPRAVA BISKVITA:
Dobro zmešamo sladkor in med. Dodamo stopljeno maslo in jajce ter dobro zmešamo. Postopoma dodamo moko z vinskim kamnom (ali pecilnim praškom) ter dobro gnetemo dokler ne dobimo čvrstega testa, ki ne sme razpadati, pa tudi se ne sme lepiti na posodo. Če se drobi, dodamo nekaj mleka in dobro pregnetemo. Testo razdelimo na 5 kosov in jih razvaljamo na velikost pekača (npr. tortni model velikosti 25 cm). Razvaljano testo obrežemo na velikost pekača. Najbolje, da testo valjamo kar na peki papirju, saj tako lažje prenesemo zelo tanko testo na pekač. Vsako plast posebej spečemo v predogreti pečici pri okrog 180 stopinjah celzija, 3-5 minut oziroma dokler testo niz latorumene barve. Pečene oblate ohladimo.

PRIPRAVA KREME:
Zmešamo vse sestavine, razen oreškov. Kremo med stalnim mešanjem počasi zavremo in nato ohladimo. Vsak oblat namažemo s kremo (tudi zadnjega, vrhnjega) in sestavimo torto. Vrh torte posujemo z mletimi oreški. Pred serviranjem damo torto za vsaj 6-8 ur v hladilnik. Ker je rezultat precej "suha" torta, ki ni preveč pogosta v naših koncih, jo postrežemo skupaj s kupčkom sladke smetane, sladoleda ali vanilijevo kremo

MARLENKA

INGREDIENTS:

-eggs
- butter
- sugar
- honey
- baking powder
- flour

PREPARATION:

PREPARATION OF BISCUIT:

Mix sugar and honey well. Add melted butter and eggs and mix well. Gradually add the flour with baking powder) and knead well until a solid dough is obtained. If it is crushed, add some milk. The dough is divided into 5 pieces and rolled into the size of the baking tray). Cut down the dough onto the baking tray. It is best to roll the dough on baking paper, as it is easier to transfer a very thin dough to the baking dish. Each layer is baked in the pre-heat oven at about 180 degrees Celsius, for 3-5 minutes or until the dough is golden-yellow.

PREPARATION OF CREAM:

Mix all ingredients, except nuts. The cream is slowly brought to a boiling point and then cooled. Every grease is applied to the cream (including the last, top) and make up a cake. The top of the cake is covered with ground nuts. Before serving, give the cake for at least 6-8 hours in the refrigerator. We serve it together with sweet cream, ice cream or vanilla cream.

Avtorici: Katja Smolnikar, Kristina Grm

22 Slovensko - češki slovarček za potovanje

dobro jutro	dobré jitro, dobre rano
dober večer	dobrý večer
lahko noč	dobrou noc
da, ja	ano ali jo
prosim	prosím
hvala	děkuji
kako se imate	jak se mate?
vhod	vchod
izhod	východ
1,2,3	jeden , dva , tři
4,5,6	čtyři, pět, šest
7,8,9	sedm, osm, devět
10, 100	deset, sto
1000	tisic
kava	kava
kava z mlekom	kava s mlekem
čaj	čaj
mineralna voda	mineralka
malo pivo	male pivo
veliko pivo	velke pivo
vino	vino
kozarec	sklenička
dnevi v tednu	ponděly, úterý, středa čtvrtek, pátek, sobota, neděla
danes	dnes
včeraj	včera
jutri	zitra

SLOVENSKO – ČEŠKI SLOVAR

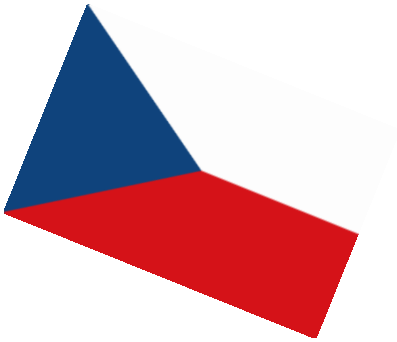

Avtorica: Nuša Tomis

23 Vtisi dijakov

Slika 70 Umetniki na ulicah

20.10.2017 smo se dijaki odpravili na Češko, kjer smo spoznali pestrost kulture, zgodovine in umetnosti, okusili pa smo tudi zanimivo kulinariko te slikovite države. Najbolj mi je bil všeč obisk živahne Prage, saj smo se z ladjico popeljali po reki Vltavi in hkrati uživali ob lepoti te prestolnice in dobri kulinariki. Zanimivo pri vsem tem je, da smo srečali skoraj več Japoncev kot samih Čehov.

Sabina Rošer

Slika 71 Astronomska ura

Moji vtisi o ekskurziji na Češkem so prekrasni. Zelo pritegnili sta me manjši mesteci Kutna Gora in pa Češki Krumlov. Tu smo si ogledali največje znamenitosti, naučil pa sem se tudi veliko novih stvari. Najbolj všeč pa sta mi bili prekrasna prestolnica Praga in pa vožnja z ladjico po reki Vltavi. Poleg pridobljenega znanja in dobre družbe, pa mi je bilo zelo všeč, da smo lahko preizkusili tudi češko pivo. Država mi je že od nekdaj všeč, zato sem jo z veseljem obiskal.

Aljaž Krajcar

Slika 72 Češki Krumlov

Ekskurzija na Češko mi je bila zelo všeč, saj je zajemala oglede, ki so nam dijakom všeč, razgledne točke na katerih se radi poslikamo predvsem pa smo videli veliko znamenitosti, ki so nas navdušile in nam bodo zagotovo ostale v spominu. Med vsemi ogledi mi je bil najbolj navdihujoč razgled na mestece Češki Krumlov. Vesela sem, da smo lahko imeli veliko prostega časa, kar nam je prav vsem zelo ustrezalo, saj dijaki radi sami raziskujemo in pa se v krogu prijateljev pozabavamo v kakšnem baru ob dobrem Češkem pivu ter seveda veselem vzdušju. Nimam kakšnih pripomb nad ekskurzijo, seveda pa komaj čakam na novo, da me spet ponese v čudovite nove kraje.

Ana Vilar

Slika 73 Umetniki na ulicah

Naša ekskurzija mi je bila zelo všeč. Program je bil zelo razgiban in imeli smo zelo zanimive oglede. Najbolj mi je v spominu ostala vožnja z ladjico, saj sem videla veliko novega. Češka kot samo mesto mi je zelo všeč, ima veliko lepih znamenitosti, ki so vredni ogleda. To je bila naša zadnja ekskurzija, ki mi je ostala v spominu.

Rebeka Rupert

Slika 74 Razgled iz gradu v Češkem Krumlovu

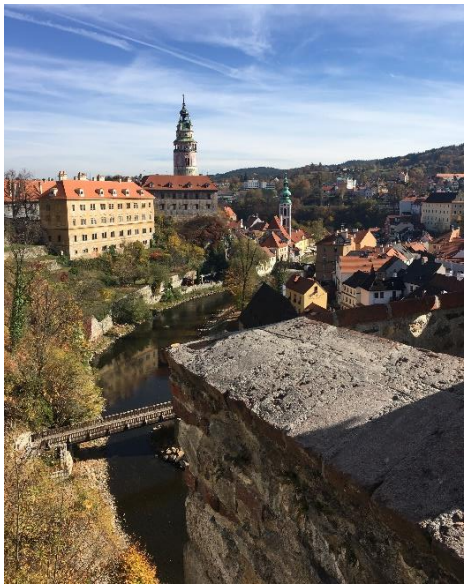

Celotna ekskurzija mi je bila zelo všeč, predvsem zaradi zanimive arhitekture in dobro preživetega časa s prijatelji. Praga je kot pravijo čarobno mesto, ki pusti v nas poseben vtis. Poseben čar je imel predvsem praški grad in pa Karlov most, ki sta zelo znana. Všeč mi je bil tudi Češki Krumlov, kjer smo si ogledali grad z čudovitim razgledom in se sprehodili po ozkih uličicah tega mesta. Na ekskurziji sem zelo uživala.

Nina Skrivarnik

Slika 75 Cerkev Marije pred Tynom

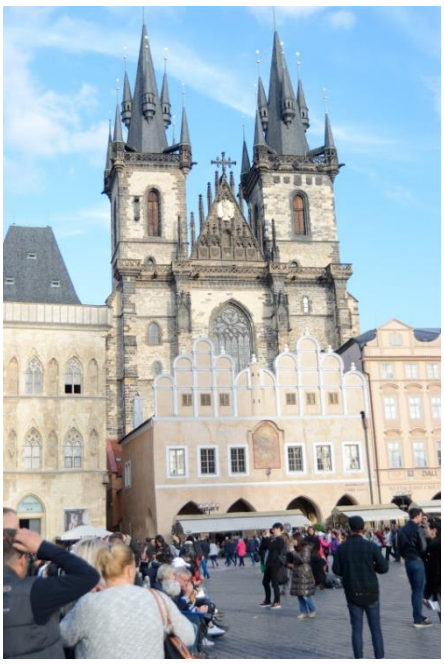

Ekskurzija na Češko mi je bila zelo všeč. Tridnevno potovanje je bilo zelo razgibano. Za nas je bila to zadnja skupna ekskurzija, zato smo še toliko bolj uživali in se družili. Kljub temu da smo bili od jutra do večera na terenu je bilo zelo zanimivo, imeli smo tudi veliko prostega časa, in tako smo lahko sami raziskovali mesto, kar mi je bilo še posebej všeč.

Nuša Tomis

Slika 76 Vožnja z ladjico

Že preden smo se odpravili na to ekskurzijo, sem bila navdušena. Veselila sem se, da bom spoznala bisere južne Češke in Prago. Ekskurzija mi je bila všeč, saj me je Praga očarala s svojimi lepotami. Najbolj mi je bila všeč vožnja z ladjico po reki Vltavi, kjer smo lahko občudovali prečudovito Prago še iz drugačnega pogleda. Zanimivo mi je bilo to, da sem na ulicah opazila več Japoncev, kot domačinov. Celotna ekskurzija je vseskozi potekala brez kakšnih zapletov, kar je pričaralo dobro voljo vseh udeležencev. Naredili smo tudi ogromno fotografij. Praga se je za vedno vtisnila v moj spomin, zato se bom tja gotovo še kdaj vrnila.

Diana Skobir

Slika 77 Slika dijakinj

Ekskurzija na Češko je izpolnila moja pričakovanja tako na področju kulture in znamenitosti kot na področju tradicionalne hrane in utripa samega glavnega mesta. Izlet je bil poučen, naučili smo se veliko novih stvari, ob tem pa smo se tudi zabavali.

Gaja Šimić

Po mojem mnenju je bila ekskurzija na Češko, čudovit zaključek vseh ekskurzij, ki smo jih doživeli v štirih letih šolanja. Spoznali smo vožnjo na daljši relaciji, namestitev v hotelu in ogromno ogledov v večjih mestih, kar je bilo za nekatere od nas nekaj povsem novega.

Slika 78 Slika dijakinj

Doris Fesel

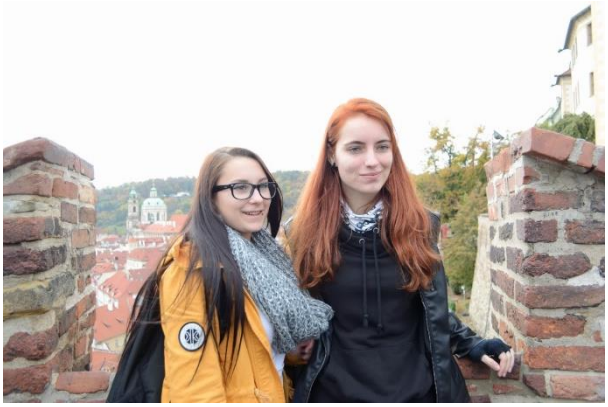

Po mojem mnenju je bila ekskurzija na Češko najboljša ekskurzija v vseh štirih letih. Ker smo šli za 3 dni je dan potekal veliko bolj sproščeno, kot pa pri prejšnjih enodnevnih ekskurzijah. Češka je kot sama država zelo lepa in zgodovinsko ter kulturno zelo bogata.

Z veseljem bi se ponovno udeležila take ekskurzije.

Anastazija Pečovnik

24 Viri

24.1 Internetni viri

Dostopno na: https://sl.advisor.travel/poi/Cerkev-Marije-pred-Tynom-Praga-5922, sneto dne: 12.09.2017

Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Cerkev_Marije_pred_T%C3%BDnom,_Praga, sneto dne: 12.09.2017

Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Praga , sneto dne: 12.9.2017

Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%BD_Krumlov , sneto dne: 12.9.2017

Dostopno na: https://en.wikipedia.org/wiki/Kutn%C3%A1_Hora , sneto dne: 12.9.2017

Dostopno na: https://www.tripadvisor.com/Attractions-g274701-Activities-Kutna_Hora_Central_Bohemian_Region_Bohemia.html, sneto dne: 12.9.2017.

Dostopno na: https://wiki.potnik.si/Praga, sneto dne: 12.9.2017.

Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Karlov_most , sneto dne: 3.10.2017

Dostopno na: https://www.ceskesvycarsko.cz/en/bohemian-switzerland-national-park , sneto dne: 5.10.2017

Dostopno na: http://www.czechtourism.com/c/krkonose-national-park/ sneto dne: 5.10.2017

Dostopno na: http://www.czechtourism.com/c/podyji-national-park/ sneto dne: 5.10.2017

Dostopno na: http://www.czechtourism.com/c/sumava-national-park/ sneto dne: 5.10.2017

Dostopno na: http://www2.arnes.si/~sscrnomelj1/geografija_ceske.htm, sneto dne: 6.11.2017

Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%BD_Krumlov , sneto dne: 12. 11. 2017

Dostopno na: http://www.encyklopedie.ckrumlov.cz/docs/en/mesto_histor_kosjos.xml , sneto dne: 12. 11. 2017

Dostopno na: http://mateja-mazgan-potepi.blogspot.si/2014/09/ceska-ceski-krumlov.html , sneto dne 12. 11. 2017

Dostopno na: http://blaz.eu/wp/?p=63 , sneto dne: 12. 11. 2017

Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Barok , sneto dne: 13.11.2017

Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/%C4%8Ce%C5%A1ka#Arhitektura , sneto dne: 13.11.2017

Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Bed%C5%99ich_Smetana , sneto dne: 13.11.2017

Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/%C4%8Ce%C5%A1ka, sneto dne: 13.11.2017

Dostopno na: https://wiki.potnik.si/%C4%8Ce%C5%A1ka, sneto dne: 13.11.2017

Dostopno na: https://goo.gl/NrzUwr , sneto dne: 13.11.2017

Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Stolnica_svetega_Vida,_Praga, sneto dne: 13.11.2017

Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/V%C3%A1clav_Havel, sneto dne: 14.11.2017

24.2 Knjižnji viri

SCHWINKE, T. 2009. Praga: nasveti za ogled naj 10 znamenitosti. Ljubljana: Mladinska knjiga

NATEK K. in M.1999. Države sveta 2000,Ljubljana: Mladinska knjiga, 174

Merčnik, M. Gradovi južne Češke, 2013

ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC

SREDNJA ŠOLA SLOVENJ GRADEC IN MUTA

BILTEN STROKOVNE EKSKURZIJE V PRAGO

20. – 22. OKTOBER 2017

RAZRED: GTT4

AVTORJI BILTENA:

Ksenija Čegovnik

Doris Fesel

Kristina Grm

Dominika Kotnik

Aljaž Krajcar

Lucija Lazarević

Natalija Lužnik

Aleksander Marin

Nika Merčnik

Lucija Močilnik

Martina Mrakič

Anastazija Pečovnik

Lara Plevnik

Lucija Podpečan

Sabina Rošer

Diana Skobir

Skrivarnik Nina

Smolnikar Katja

Šimić Gaja

Žana Šumah

Nuša Tomis

Rene Turjak

Vilar Ana

Brina Vrhovnik

Bilten je oblikovala: *Lara Plevnik*

Dokončano oblikovanje in tiskanje: *Lidija Ajtnik*

Lektoriranje: *Verica Jaušovec, prof.*

Strokovno so vodili ekskurzijo in nastajanje biltena: *Nataša Uranc, Silva Ledinek, Vesna Robnik, Dragomira Šavc*

Število izvodov: 5

Slovenj Gradec, november 2017